

GLASNIK

AVGUST 1984, ŠTEVILKA 8, LETO XVIII

IMP Glasnik izdaja delavski svet IMP — industrijska montažna podjetja v 7.810 izvodih. Uredništvo: Ljubljana, Trebinska 9, telefon (061) 343-342. Odbor za obveščanje pri sozd IMP Ljubljana Anka Brezec, Janez Dolinar, Marjan Gantar, Vladimir Jambor, Lojze Javornik (odgovorni urednik) Jože Kovač (predsednik) Vinko Krizmanič, Jelka Majer, Majda Slapar, Ivan Šuligoj in Dragica Vake (namestnica predsednika). Tiska Tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani. Nenaročenih kopijev in fotografij ne vračamo. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS št. 421-1-72 z dne 26. 9. 1974 je IMP Glasnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Razpravo o osebnih je dohodkih treba dobro pripraviti

Kot smo poročali v prejšnji številki Glasnika, je sozdov delavski svet na zadnji seji sprejel osnutek Sanacijskega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za ugotavljanje in razporejanje čistega dohodka, delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo ter določil, da je javna obravnava o Sporazumu in drugih dokumentih do 15. septembra. V večini tozgov so že začeli priprave za izvedbo javne razprave. V torek, 31. julija so se sestali sekretarji osnovnih organizacij ZK in se posvetovali o načinu izvedbe te pomembne javne razprave.

V razpravi bo treba preveriti pogoje Sporazuma, Metodologijo in Enotni katalog del in stroškov. Delavcem bo treba pojasniti vsebino teh aktov in jim omogočiti, da bodo povedali svoje pripombe in predloge, ki jih bosta uskladjali Komisija za planiranje in družbenoekonomski odnosi in Komisija za samoupravljanje.

Sekretarji so se zato dogovorili, da bodo dali v svojih tozgovih delovnih skupnostih pobude za usklajeno aktivnost poslovnih delavcev, strokovnih služb (planirke, kadrovske), družbenopolitičnih organizacij in organov samoupravljanja.

Marsikje so že začeli s prvimi strokovnimi obravnavami gradiv, saj se je treba na razpravo na raznih in sindikalnih skupinah dobro pripraviti. Delavci bodo enkrat želeli vedeti, kaj bodo do-

ločbe novih aktov pomenile v praksi, za to pa je treba pripraviti konkretne podatke.

V tozgovih in delovnih skupnostih, kjer se na razpravo še niso začeli pripravljati, bodo torej morali pohiteti. Aktivno se bodo morali vključiti tudi poslovodni delavci, ki so gradivo obravnavali na razširjeni seji kolegija 30. julija.

Pri razpravi lahko mnogo pomagajo tudi člani sozdove Komisije za planiranje in družbenoekonomski odnose, ki gradivo najbolj podrobno poznajo. V tej komisiji ima delegata vsaka delovna organizacija in prav bi bilo, če bi organizatorji razprav vabili na sestanke te ljudi, ki so gradivo pripravljali in bodo kasneje usklajevali pripombe iz javne razprave. Pomoč pa lahko nudijo tudi delavci sozdove Planskoanalitične in Pravne službe.

Sekretarji OO ZK so menili, da je dovolj časa za poglobljeno razpravo, če se strokovne priprave opravijo takoj, sindikalne skupine in zbornice pa skliče konec avgusta ali v prvi polovici septembra.

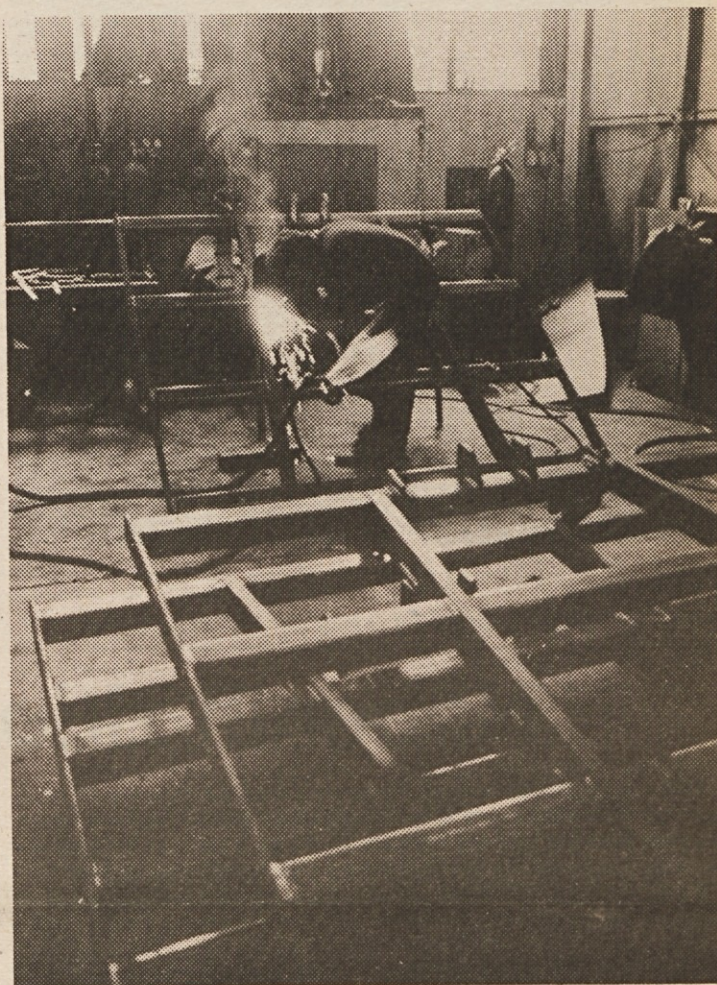
Predsednik Komisije za planiranje in družbenoekonomski odnose pri sozdovem delavskem svetu Bojan Šefman je sekretarje OO ZK tudi seznanil z vsebino aktov o novem sistemu osebnih dohodkov. Poudaril je, da je bilo treba nove akte pripraviti tako zaradi zunanjih (spremembe v zakonskih predpisih) kot notranjih razlogov (ugotovitev, da se razlike v osebnih dohodkih v sozdu preveč povečujejo). Šefman je tudi poudaril, da so bila temeljna načela novega sistema obravnavana strokovno (na Komisiji, sozdovem kolegiju) in po-

litično (Koordinacijski odbor sindikata) ter da je bilo o njih doseženo soglasje. To pa seveda ne pomeni, da ni potrebno preverjanje konkretnih izpeljav in trud, da bi bila določila čim bolj precizna in seveda ustrezna za celoten IMP.

Tudi sekretarji OO ZK so potrdili, da je bila zahteva po poenotenju sistema osebnih dohodkov v sozdu jasno izražena. Pri konkretnem ovrednotenju del so se strinjali z osnovno usmeritvijo, da je treba boljše kot doslej vrednotiti proizvodna in poslovna dela.

Kaže pa, da bo ravno na Enotni katalog največ pripomb. Tudi sekretarji so jih že na posvetu povedali precej. Kljub temu pa so menili, da je predloženi osnutek dovolj dobra podlaga za dograjevanje. Če bo potrebno, bodo pač predlagali dopolnitve — predvsem še nadaljnjo razširitev Kataloga ali ustreznejša razmerja med oceno različnih del — kjer se bo izkazalo, da predlagana niso najboljša.

LOJZE JAVORNIK

Julija in avgusta so v Panoniji izdelali 110 strgačev s kroznimi branimi za zahodnonemško firmo Becker. Ti stroji so novost za obdelavo tal, saj imajo nastavke za globoko strganje zemlje, zraven pa še krožne brane, ki zemljo nato zrahljajo. Strokovnjaki trdijo, da je takšen način obdelave mnogo boljši od klasičnega orodja.

Zanimivo in pomembno pri tej Panonijini novosti je, da so stroji razvili sami. Obenem je to prvi njihov doma razviti stroj, ki je primeren tudi za Zahodno tržišče. Dokaz je dejstvo, da bodo predvidoma šele septembra naredili tudi 30 tovrstnih strojev za kupce doma. Se pravi, da bo Panonijin strgač doživel premiero v ZRN.

Panonija pa se je dogovorila še za en izvozni posel — v Francijo bodo prodali 150 sadilnih strojev. Torej še en dokaz, da so izvozne možnosti.

Ima pa ta novica tudi slabo stran: Cene, ki jih dosega Panonija na Zahodnem tržišču, komaj pokrivajo direktne proizvodne stroške. Panonijin direktor Emil Zelko priznava, da ne bi bilo smotno izvažati, če ne bi bilo to nujno za pridobitev deviz za neobhodne uvožene prometne stroške.

In zakaj so naši izdelki dražji od Zahodnih, če so osebni dohodki naših delavcev toliko nižji? V Panoniji so naredili primerjavo strukture svojih stroškov z Beckerjevimi in prišli do zgovorne ugotovitve: Mnogi materiali so v Jugoslaviji še enkrat tako dragi kot v ZRN. Potem je seveda težko biti konkurenčen.

Na sliki: Varjenje okvirov za izvozne strgače. (Foto: L. J.)

Niti nase ne pazimo

»Pri vrtanju pločevine z ročnim strojem si navrtal tudi palec, ker se mu je zlomil sveder, ko je pripravo držal samo z eno roko...« (V tozdu Ipko).

»Samo pet kosov imam še za raziglati,« se je izgovarjal delavec pri brusilnem stroju, ko ga je referent za varstvo pri delu opozoril na nepravilno nastavljen naslanjalnik.

Oba primera sta zelo vsakdanja podoba tudi z drugih delovnih mest, kjer bi vedno našli kaj takega, da ni varno za človeka pri delu. Priznajmo si odkrito, da je skrb za varstvo pri delu še tako površna, da bi mnogim lahko referent za varstvo povedal, »da pri testih iz varstva pri delu delavci povedo vsa pravila, pri delu pa jih pozabijo.« S tem prizvokom bo opisana nesreča, ko je prizadeti poznal predpise, upošteval jih pa ni.

V tozdu Itak je sredi maja delavec na stabilnem brusilnem stroju posnemal robove pločevine. Ker pa je bil podporni naslanjalnik nastavljen v preveliki razdalji od brusilnega kaluta, si je B. M. obrusil del prsta in seveda šel na bolniško, ki je užival 12 delovni dni in to samo zato, ker je pozabil, kaj je na testu moral znati in povedati. Za teorijo je dobil dobro oceno, a kaj, ko je pozabil malo pred nesrečo. Da citiram iz zapisnika o nesreči:

»...da je s tem bila povzročena materialna škoda temeljni organizaciji, ki jo ugotavljamo po vrstnem redu:

a) delavčev povprečni osebni dohodek z vsemi prispevki (tudi nadurno delo) izplačan v mesecu pred nezgodo, pomnoženo z izgubljenim časom;

b) izpad vrednosti prenosa v urno vrednost mirujoče naprave, ki je enaka vrednosti strojne ure, pomnoženo s številom izgubljenih ur.

K tej, že kar visoki vrednosti moramo prišteti še stroške prve pomoči, ambulantno zdravljenje, prevoze. Tako je nastala še večja materialna škoda. Ta pa se izračuna po veljavnem ceniku, ki je v omenjenem primeru dobil tole vrednost: pod 2) 19.897,60 dinarja in pod b) 82.216,00 dinarjev, kar znese za mnoge kar vsoto štirih mesečnih plač.

Vse to zaradi nekaj sekund pozabljenosti, površnosti ali česa še. Olajševalno v tem primeru je, da ni bil uničen material ali priprava, kar marsikaj še dodatno poviša škodo.

Takšni postopki ocenjevanja škode večini niso znani, pa je tudi zato tako malo pozornosti pri delu. Navadno se ob nesreči napravi zapisnik za arhiv. Prizadeti dobi bolniško, se mirno vživi v tako stanje, »saj vendar plačuje prispevke za zdravstvo in ima pravico do bolniške«.

Ta zapis naj vendar spodbudi razmišljanje o tem, kako se vedno skrbimo za varstvo pri delu. Vse preveč površno tudi razmišljamo, kako si organizirati varno delo.

Zamislimo se nad svojim ravnanjem, pa bo manj poškodb pri delu.

FRAN VODNIK

IZ VSEBINE

● Staro je spoznanje, da se moramo za pridobivanje in izvajanje investicijskih del bolje organizirati. V tozdu Inženiring so spomladi uvedli nekaj organizacijskih sprememb, s katerimi skušajo doseči prav ta cilj. str. 3

● O zamisli, da bi se tozdu Ipko izločil iz IMP-ja in se vključil v sozd Emona: Družbenopolitične organizacije bodo resno preverile vse argumente za in proti — do takrat pa naj vse konkretne aktivnosti mirujejo. str. 3

● Tehnološki napredek je vse hitrejši — kako mu mi sledimo z izobraževanjem ob delu? Narejenega je marsikaj, toda znanja ni nikoli preveč. str. 6

Tio Idrija: Kadrovske spremembe — kot osnova za sanacijo gospodarjenja

Delavski svet delovne organizacije Tio Idrija je na izredni seji 7. avgusta v okviru ukrepov za sanacijo gospodarskih težav imenoval vršilec dolžnosti za vodilne funkcije v delovni organizaciji — in sicer Lucijana Lipuščka za v. d. direktorja, Zdenka Goloba za v. d. vodje komercialnega sektorja, Jurija Poljanška za v. d. vodje tehničnega sektorja in Gabrielo Blaj za v. d. vodje finančno računovodske službe.

Razlogi, zaradi katerih se je delavski svet Tia odločil zamenjati vodstvo te delovne organizacije, so bili pojasnjeni že na seji delavskega sveta 27. julija in zboru delavcev 30. julija, ko so obravnavali polletno bilanco, po kateri ima Tio nekaj nad 50 milijonov dinarjev izgube.

Slab polletni rezultat ni prišel iznenada, saj je imel Tio izgubo že po prvem četrtletju. V juniju in juliju so v delovni organizaciji pripravili dve verziji sanacijskega programa.

Po oceni strokovnih delavcev sozdove plansko-analitiške službe ter Interne banke sta bila oba programa zasnovana na preoptimistični oceni Tiovega gospodarskega položaja in nista nakazala realne perspektive nadaljnjega razvoja. Opravljeni so bili tudi razgovori na Izvršnem svetu idrijske občinske skupščine, kjer so obe verziji sanacijskega programa prav tako ocenili kot nesprijemljivi.

Zato je vodstvo sozda v dogovoru s predstavniki občinskega Izvršnega sveta predlagalo, da se sanacijski program zavrne in imenuje sanacijsko komisijo, ki bo pripravila nov, temeljit sanacijski program z vsemi potrebnimi ukrepi za izboljšanje gospodarjenja ter z usmeritvijo, katere programe bo Tio razvijal v prihodnje. Obenem pa so predlagali razrešitev glavnega direktorja in drugih vodilnih delavcev, pomočnice direktorja, ter vodij komercialnega in razvojno projektivnega sektorja ter finančno računovodske in splošno kadrovske službe, medtem ko je vodja proizvodnje svojo ostavko sam ponudil že prej. Nato so dali ostavko na svoja dela še direktor in (na seji 7. avgusta) še njegova namestnica in vodja splošno kadrovske službe z obrazložitvijo, da so se odločili za ta korak, ker je ocenjeno, da bo prispeval k izboljšanju razmer, k čemer želijo prispevati. Delavski svet se je s

predlogom kadrovskih sprememb strinjal.

Razrešitev vodilnih ne pomeni, da so izključeni iz kolektiva, pač pa je delavski svet predlagal Komisiji za delovna razmerja, naj vse razporedi na druga dela, ustrezna njihovi izobrazbi in delovnim izkušnjam.

Predstavniki sozda in občine, ki so na sestankih delavskih svetov obravnavali predloge, so poudarili da razrešitev vodilnih ne pomeni negacije njihovega dela. Naredili so napake, kar se kaže v gospodarskem položaju delovne organizacije, imajo pa tudi zasluge — zlasti pri izvoznih dosežkih Tia. Tako je namestnik sozdovega generalnega direktorja Janez Stanovnik na seji 7. avgusta poudaril, da je sodelovanje dosedanjih vodilnih delavcev pri sanaciji zaželeno in potrebno, kajti imajo veliko informacij in lahko pomagajo pri reševanju težav.

Člani delavskega sveta pa so predvsem želeli vedeti, ali kadrovske spremembe pomenijo, da se ne bo ugotavljalo vzrokov, ki so Tio pripeljali v tako slab položaj, in odgovornosti zanje.

Pomočnik sozdovega generalnega direktorja in predsednik sanacijske komisije Uroš Korže je zatrdil, da bodo na ta vprašanja dali odgovore. Spomnil je, da mora biti po zakonu sestavni del sanacijskega programa tudi ocena odgovornosti vodilnih delavcev za slabe rezultate. Obljubil je, da bo sanacijska komisija pregledala vse dokumente in zbrala vse informacije ter dala svoje poročilo — ne da bi se šli lov na čarovnice, pač pa da bi realno ocenili vse, kar je povzročilo težave v Tiu — tudi subjektivne napake.

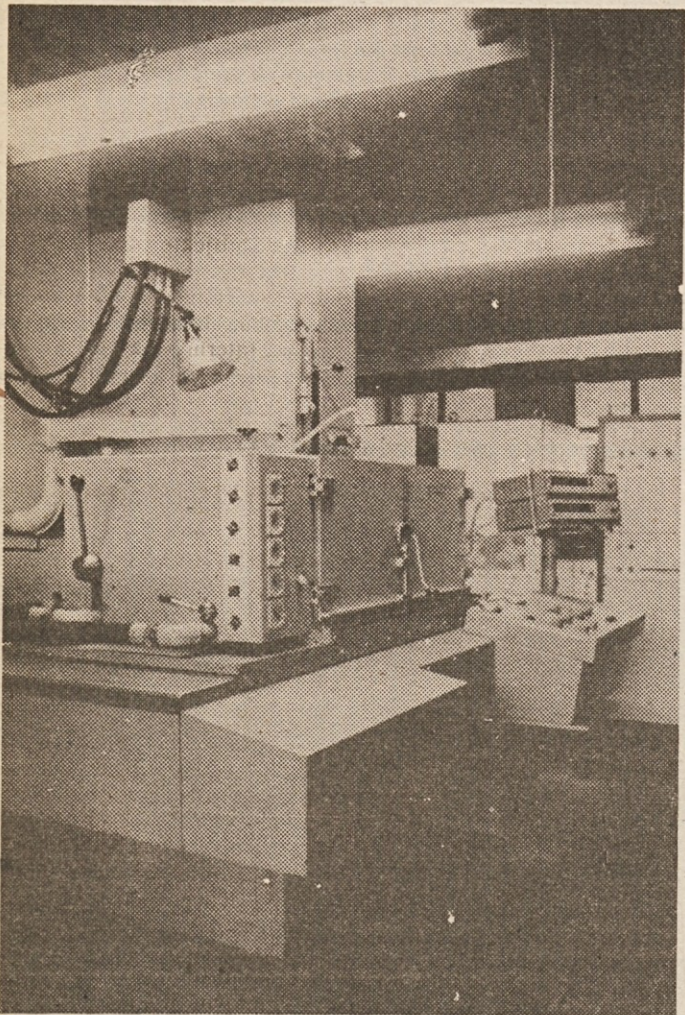
Sanacijska komisija mora predložiti sanacijski program delavskemu svetu do 10. septembra.

Vendar pa ne bo mogoče preprosto čakati mesec dni, saj ima Tio zelo hude težave. Narocil je trenutno kar dovolj, zmanjkuje pa materiala, tako da delavci ne bodo imeli kaj prijeti v roke. Vodstvo Tia, predstavniki sozda in Interne banke so se že dogovorili za reševanje tega problema. V Tiu so že pred zadnjo sejo delavskega sveta začeli pripravljati spisek nujno potrebnega materiala.

● Nadaljevanje na 2. strani

DO Panonija

Erozimat — pomembna pridobitev za orodjarno

Delovna organizacija IMP — Panonija je opremo v svoji orodjarni obogatila z novim strojem — erozimatom, ki so ga uvozili iz NDR. S tem strojem bodo povečali produktivnost orodjarne, pa tudi kvaliteto, saj bodo lahko z njim izdelovali tudi najzahtevnejša orodja.

Erozimat omogoča povsem drugačen način izdelave železnih oziroma jeklenih orodij. Na erozimatu se obdeluje termično že obdelan kos kovine, se pravi, potem ko je že kaljen — nato pa stroj z elektroerozijo naredi potrebne oblike — to je uto, vbokline in podobno, ker je potrebno za izdelavo razilnih, vlečnih in upogibnih orodij, pa tudi orodij za izdelke iz plastičnih mas in kokilov ter kalupov za ulivanje barvnih kovin.

Erozimat je pomembna pridobitev za Panonijo, saj ta delovna organizacija potrebuje za svojo proizvodnjo ogromno orodij. V razvojnih načrtih je celo predvideno, da bo Panonijina orodjarna izdelovala orodja tudi za druge IMP-jeve tozde. Nekaj primerov takšnega sodelovanja je že bilo, toda trenutno je orodjarna celo prezasedena z orodji, ki jih morajo izdelati za potrebe svoje tovarne.

Predlog združevanja za naložbo v tozdu Blisk

Nobenih zidov, samo stroji

Delavski sveti IMP-jevih tozdv bodo v kratkem obravnavali predlog o združevanju denarja za investicijo tozda Blisk. To je izredno pomembna investicija, ki naj bi dala temu tozdu osnovo za uspešno poslovanje v prihodnosti. Naj napišemo že kar na začetku, da investicijski program ne predvideva niti dinarja za gradbena dela — pač pa samo nakup strojev in zagotovitev obratnih sredstev.

Predračunska vrednost Bliskove naložbe znaša 86.530.000 dinarjev, od česar bodo 73.230.000 dinarjev porabili za nakup strojev, 13.300.000 pa za obratna sredstva.

Ob tem je treba opozoriti, da so v Blisku program po prvih strokovnih razpravah v sozdu spremenili. Nekaj časa so nameravali vseh 86.530.000 porabiti za nakup osnovnih sredstev in obratna sredstva zagotoviti iz drugih virov. Ko pa so padla vprašanja, ali je to realno, so se odločili ostati pri prvotnem načrtu, ki je že v investiciji predvidel tudi potreben denar za obratna sredstva. Bliskov direktor Jože Kouter je zatrdil, da bo 13,3 milijona dinarjev dovolj, za nabavo potrebnega materiala, da bodo lahko z novimi stroji povečali obseg proizvodnje, kot je predvideno.

Do Klimat

Spremembe v sistemu osebnih dohodkov

V Klimatu so se odločili, da bodo izpeljali referendum o novem sistemu osebnih dohodkov še pred objavljenimi roki za sprejem enotnega kataloga del in nalog, ki ga je dal delavski svet sozda v javno obravnavo.

Glede na sprejete obveznosti iz kriznega obdobja Klimata leta 1983 še ni bila formalno izpeljana reorganizacija, ki zahteva tudi spremembo pravilnika o osnovah in merilih za ugotavljanje in razporejanje dohodka, čistega dohodka, delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo ter pravilnika o razvidu del in nalog.

Reorganizacija je glede na zahtevne naloge, pred katere je postavljen Klimat, nujna in bi podaljševanje tega stanja motilo vplivalo na delovni proces. Klimat se bo enotnega kataloga del in nalog, razen nekaterih, v celoti držal.

M. P.

Denar za Bliskovo investicijo naj bi zbrali iz naslednjih virov:

● 11 milijonov dinarjev je že dal murskosoboški sklad skupnih rezerv.

● 17,9 milijonov dinarjev naj bi združili v sozdu

● Ostalo naj bi pridobili z bančnimi in komercialnimi krediti.

Združevanje v sozdu je predvideno v dveh letih (13,91 milijona letos, ostalo prihodnje leto). Od tega naj bi letos dali za to investicijo 5,5 milijona dinarjev iz združenih rezervnih sredstev, 8,41 milijona pa naj bi tozdi združili poslovnih sredstev. Predlog je, da bi združevali seveda tisti, ki so po Zakonu o zagotavljanju trajnih obratnih sredstev za to sposobni.

Zdaj pa še nekaj o pomenu te naložbe.

Tozdu Blisk ima proizvodne prostore, opreme pa nima. Programe imajo — svojega, kooperacija s Panonijo, s katero se združuje, pa tudi kooperacijske pogodbe z nekaterimi drugimi organizacijami v IMP-ju in zunaj njega. Pripravljalci elaborata so tudi prepričani, da bo Blisk lahko izvažal vsaj 55 odstotkov novoustanovitvenega celotnega prihodka, saj je v tujini dovolj povpraševanja po kmetijskih strojih, tečaj dinarja nasproti tujim valutam pa omogoča konkurenčno ceno.

Skratka, Blisk ima vse pogoje za uspešen razvoj proizvodnje. To je za ta tozdu izredno pomembno, saj je njegova montažna dejavnost ogrožena, ker je v Pomurju dela malo, konkurenca je ostra, Bliskova montaža pa je zelo regijsko vezana. Novi stroji bodo omogočili zaposliti 20 delavcev, ki jih bodo zlahka dobili iz šol v regiji, oziroma se bodo prekvalificirali monterji. Predvsem pa bodo stroji omogočili močno povečati obseg proizvodnje, da bo njen delež v prihodku porasel s 27 na 42, kar bo dalo tozdu večjo stabilnost.

Polletna analiza gospodarjenja v Tiu

Manj celotnega prihodka, stroški pa mnogo večji

Tio Idrija je imel ob polletnem obračunu 50.593.000 dinarjev izgube. Izgubo je imel že po treh mesecih in sicer 20.887.000 dinarjev. V delovni organizaciji so takrat spresle nekatere ukrepe za boljše poslovanje, toda rezultat se je še poslabšal.

Poglejmo zdaj Tiove polletne rezultate nekoliko pobliže!

Takoj zbode v oči, da je Tio v prvem polletju dosegel komaj nekaj nad 309 milijonov dinarjev celotnega prihodka, kar je celo za 4 odstotke manj kot lani v istem času. Po drugi strani pa je imel Tio aprila 370 zaposlenih, kar je skoraj 30 več kot je znašalo povprečno število zaposlenih v lanskem letu. Planirali so seveda mnogo več prihodka. V pol leta so dosegli komaj tretjino letnega plana.

Medtem ko je šel celotni prihodek rakavo pot, so porabili za 16 odstotkov več denarja (236,5 milijona). Razlika pomeni 72 in tričetrt milijona dinarjev, kar je za celih 38 odstotkov manj kot lani v prvem polletju.

Obveznosti iz dohodka so plačali nekaj nad 55 milijonov dinarjev, kar je 51 odstotkov več kot lani. Najhitreje se povečujejo obresti — z 18,86 na 32,76 milijona (za 74 odstotkov).

Ko od dohodka odštejemo obveznosti iz dohodka, dobimo 17.686.000 dinarjev čistega dohodka. (Lani v prvem polletju je imel Tio dobrih 81 milijonov čistega dohodka.)

V prvih šestih mesecih so v Tiu izplačali 68,28 milijonov dinarjev za osebne dohodke. Maso za osebne dohodke so v primerjavi z lanskim prvim poletjem povečali za 36 odstotkov. Vsi skladi — skupna poraba, rezervni in poslovni — so ostali prazni, toda vidimo, da je bilo že osebnih dohodkov skoraj štirikrat toliko kot čistega dohodka. Razlika je izguba.

Ko je zbor delavcev obravnaval polletni obračun, je direktor Tia Marjan Groff razložil, da je izgubo zakrivila slaba realizacija. Po njegovi oceni bi morali realizirati v prvem polletju za okrog 200 milijonov dinarjev celotnega prihodka več, kot so ga v resnici — in sicer za 80 milijonov več izvozili, za 120 milijonov dinarjev pa več prodali doma.

Groff je še rekel, da bodo rototerme, od katerih so si obetali že rešitev v prvem polletju, dejansko dokončali in prodali v juliju in avgustu. Če bi sešeli vrednost nedokončane proizvodnje, polproizvodov in nefakturirane

proizvodnje, znese to 50 milijonov — torej ravno toliko kot izguba. Po Groffovem mnenju Tio sploh ni v tako hudem položaju kot je videti.

Po analizah sozdove planirane službe in Interne banke pa je v hudih škripcih. Delovna organizacija ima že več mesecev bliskiran ziro račun, kar seveda poslovanje močno ovira. Zaupanje dobaviteljev je omajano. V Interbanki IMP tudi ugotavljajo, da ima Tio med vsemi IMP-ji vimi tozdi in delovnimi organizacijami najslabšo strukturo obratnih sredstev — največ kratkotrajnih in med temi največ kratkotrajnih.

Zaradi izgube je delavski svet Tia 7. avgusta sprejel sklep o znižanju vrednosti relativnega zmerja z 11.000 na 10.500 dinarjev. To je v skladu z zakonom, določa, da mora delovna organizacija z izgubo znižati osebne dohodke do povprečja panoge prejšnjem trimesečju. V Tiu imeli izbire — tudi če sami ne sprejeli sklepa o znižanju, bi jih služba družbenega knjigovodstva ne dovolila izplačati nekaterim osebnim dohodkom.

● Nadaljevanje s 1. strani.

Delavski svet in zbor delavcev sta že ob obravnavi periodičnega obračuna sprejela tudi deset kratkoročnih ukrepov za izpolnitev plana v avgustu in septembru. Ukrepi terjajo najstrožje varčevanje, ponovno uveljavitev nagajevanja po delu in zaostrite discipline, hitrejšo obračunavanje zalog, napor prodaje za pridobitev dela, finančno disciplino in podobno. Pomembna je točka, ki terja preverjanje kalkulacij za Tiove izdelke, kajti prva preverjanja kažejo, da je komercialna sklepala mnoge pogodbe, kjer niso pokrili vseh proizvodnih stroškov.

Po imenovanju je vršilec dolžnosti Lucijan Lupišček rekel delegatom delavskega sveta: »Ne pričakujte, da bo rešitev hitra in enostavna. Še nekaj časa se bomo borili s pomanjkanjem dela, pomanjkanjem sredstev (materiala in denarja) ter z drugimi težavami. Potrebne bodo žrtve. Edina rešitev pa je delo. Zato name-

ravam strogo skrbeti, da bo vsak polnjeval vse svoje dolžnosti, seveda ob spoštovanju vseh pravic. Skratka, zahteval bom strog red in disciplino in proti kršitvam bomo ukrepali. razumite tega kot grožnjo, kajti vsi snici je to nujnost, da se izboljša stanje kolektiva.«

Nato je delegate delavskega sveta in prek njih vse kolektiv prosil, da podpro tudi druge novonastale vršilce dolžnosti ključnih funkcij, ki jim s tem omogočijo izvrševati svoje hove naloge. »Na vas, članih delavskega sveta je velika odgovornost, saj boste sprejemali pomembne sklepe za ureditev razmer. Prosimo, da pomagajte in s tem podprete zadevanja za izboljšanje.«

Predsednik sanacijske komisije, kateri so predstavniki delovne sni sozda, Tia, Interne banke in pa tudi občinskega Izvršnega sveta Novogoriške banke, je obljubil, da bo komisija začela delati takoj.

LOJZE JAVORNIK

Fakturirana realizacija za 6 mesecev 1984

Real.	Plan (v 10 ³ din)			Izvršitev			Indeks izvršitve		
	1984	za 5 mes.	junij	junij	6 mes. 84	6 mes. 1983	letni plan	plan za 6 mes.	plan junij
TOZD	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. OV	1.505.400	730.431	125.250	171.073.068	654.349.234	491.676.543	44	91	100
2. KM	647.500	284.004	61.074	54.864.313	227.088.711	227.950.699	35	80	100
3. MK	644.834	294.041	51.587	61.811.300	275.544.48	230.496.819	43	84	100
4. SD	8.457	4.205	694	696.165	4.226.033	3.482.827	50	101	100
PROMONT	2.306.191	1.312.684	238.605	288.447.846	1.171.208.606	951.606.888	42	89	100
1. NM	1.175.000	477.000	91.650	179.373.759	720.643.334	423.312.781	61	100	100
5. IE	44.400	17.770	3.450	5.227.801	20.316.806	16.045.596	46	114	100
6. PROJ.	66.300	26.500	5.210	7.367.074	28.385.448	21.168.553	43	107	100
7. BLISK	580.000	267.700	45.900	44.474.695	241.120.065	169.780.238	42	80	100
8. EKO	577.700	231.100	45.300	104.595.297	309.537.752	210.098.578	54	114	100
PMI	2.443.400	1.021.100	193.860	441.538.628	1.320.353.605	840.808.744	34	108	100
9. EM	830.000	383.876	68.302	83.982.336	421.942.799	388.491.244	51	110	100
- brez bl. iz.	770.000	356.126	63.365	74.893.788	374.209.305	290.134.840	49	105	100
0. DVIJ	380.493	171.374	31.311	32.967.672	152.761.158	116.663.987	40	107	100
1. TEN-E	715.000	330.688	58.839	67.192.283	309.032.620	261.596.746	43	94	100
2. TEN-T	590.000	272.874	48.552	69.182.151	315.261.942	207.817.662	53	86	100
3. ISO	377.400	174.548	31.057	39.489.206	190.264.878	148.129.545	51	109	100
- CK	69.700	32.236	5.736	5.544.690	29.287.408	19.300.575	42	101	100
EMOND	2.962.593	1.370.196	243.797	298.359.028	1.418.550.405	1.142.005.759	43	104	100
KLIMAT	850.000	360.500	63.600	101.761.839	406.291.082	295.139.761	48	111	100
TIO	900.060	425.000	79.000	50.620.253	300.222.368	179.153.498	33	101	100
PANONIJA	2.062.667	956.378	222.571	130.525.986	946.921.321	677.621.404	46	96	100
4. TRATA-A	600.000	294.000	54.000	76.350.915	411.067.080	240.013.956	69	140	100
5. TRATA-C	550.000	275.000	49.500	72.119.663	293.679.601	172.103.065	54	107	100
6. ITAK	315.000	162.225	28.350	35.641.837	188.259.230	129.265.569	60	116	100
7. SKIP	611.000	357.000	49.900	122.307.510	350.807.221	244.439.583	57	98	100
8. IPKO	528.000	274.784	47.867	71.865.916	400.176.848	259.329.483	76	146	100
IKO	2.604.000	1.362.009	229.617	378.285.841	1.643.990.630	1.045.151.656	63	121	100
9. LSNL	1.152.560	538.983	99.010	100.393.499	547.394.053	404.707.887	47	102	100
0. TA	504.000	242.049	43.000	43.050.132	214.413.127	164.455.185	43	89	100
1. VIPO	175.300	86.591	14.850	15.749.088	97.476.406	51.464.644	56	113	100
2. LK	360.000	156.040	30.940	31.616.836	175.266.171	94.173.026	49	112	100
LIVAR	2.191.860	1.023.663	187.800	190.809.555	1.034.549.757	714.800.742	47	101	100
23. IP	873.000	415.043	72.460	79.115.621	484.916.302	311.596.175	56	111	109
4. MP	548.500	275.530	49.750	49.551.519	279.314.448	207.352.300	51	101	100
KLIMA	1.421.500	695.570	122.210	128.567.140	764.230.810	522.449.036	54	110	105
25. INŽ	186.771	91.200	15.500	9.826.418	86.471.249	47.094.063	46	95	63
26. MARKETING	131.984	76.500	11.000	7.394.012	53.413.307	14.326.269	40	70	67
27. PE	180.613	88.000	15.000	17.950.157	79.210.329	74.653.948	44	90	120
28. ZAST	233.940	114.000	19.500	21.689.208	118.705.647	132.316.763	51	104	111
29. ALCH	250.000	111.000	25.000	41.011.911	130.101.587	88.758.890	52	117	164
30. IC	29.500	16.130	3.000	2.385.077	15.369.647	12.388.434	52	95	80
IZIP	1.012.808	496.830	89.000	100.256.783	483.271.766	369.538.307	48	97	113
- PD	30.244	6.000	3.000	4.010.610	6.212.946	5.914.006	21	104	134
imp	19.271.563	9.070.930	1.671.060	2.013.183.519	9.495.403.296	6.746.386.841	49	105	120

Ipko iz IMP-ja v Emono?

Preverili bodo perspektive — do takrat naj vse aktivnosti mirujejo

Toz Ipko sodeluje z Emono — Inženiringom pri proizvodnji farmske opreme in tako se je porodila misel, da bi se ta toz izločil iz delovne organizacije Iko ter se kot enovita delovna organizacija vključil v sozd Emona. Organi družbenopolitičnih organizacij v Iku so o tem razmišljanju razpravljali in zahtevajo, da je treba do konca avgusta pripraviti strokovna gradiva. Do sredine septembra pa bo sindikat organiziral politično razpravo o tem vprašanju.

O možnosti Ipkove izločitve je bilo v organih Ikovih družbenopolitičnih organizacij več razprav. Prvo informacijo je Akcijska konferenca ZK v DO Iko dobila 11. junija. Imenovali so komisijo, ki je za naslednjo sejo tega organa (17. julija) pripravila »Oceno o upravičenosti predloga po statusnih spremembah v DO Iko, toz Ipko Podpeč.« Na tej seji akcijske konference so sprejeli sklep, naj o možnosti Ipkove odločitve razpravljajo vse osnovne organizacije ZK, v prvi polovici septembra pa naj bi se zbrali vsi Ikovi komunisti na problemski konferenci in zavzeli enotno stališče. Dokler pa politične odločitve ne bo, je sklenila Akcijska konferenca ZK, ne sme biti nobene akcije, ki bi šla v smer izločitve Ipka iz IMP-ja in njegove vključitve v Emono.

19. julija pa je bila skupna seja predsedstva Sindikalne konference in Akcijske konference ZK v Iku, pa še strokovnega kolegija te delovne organizacije. Seje se je udeležilo tudi precej gostov: in sicer predstavniki sindikata in ZK občin Šiška in Vič-Rudnik, pa družbeni pravobranilec samoupravljanja in sekretar republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev Slovenije.

Na tem sestanku so sprejeli sklep, da je treba že prej omenjeno »Oceno« še dopolniti. In sicer morajo svoja stališča razvojnih možnosti tozda Ipko povedati strokovne službe delovne organizacije Iko, sozda IMP ter sozda Emona. Rok je, kot že rečeno, konec avgusta, sindikat pa bo organiziral razpravo do 10. septembra.

L. J.

V tozdu Inženiring so izpopolnili organiziranost

Za uspešnejše pridobivanje in izvedbo investicijskih del

V tozdu Inženiring so spomladi izvedli notranjo reorganizacijo. Reorganizirali so oddelke in službe, pa tudi spremenili opise del in nalog ter popravili analitske ocene — vse seveda s ciljem, da bi toz svoje delo čim bolj učinkovito opravljal. Podrobneje je te organizacijske spremembe, razloge zanje in cilje opisal pomočnik direktorja tozda Inženiring Dušan Hočevar.

Povedal je, da so reorganizacijo Inženiringa pripravljali precej časa, saj so prve razprave o potrebnih organizacijskih spremembah stekle še pred dvema letoma. Razlogi pa so bili naslednji:

1.) Spremembe, ki jih je Inženiring doživel z ustanovitvijo tozda Marketing. Ob ustanovitvi leta 1978 je imel Inženiring namreč dva sektorja:

a) Sektor investicij, ki je združeval vse funkcije za pridobivanje in izvedbo investicijskih del doma in v tujini — upošteva je delitev dela med tozdom Inženiring in montažnimi tozdi.

b) Sektor blagovnega prometa, v katerem je bila služba z izvoz in uvoz, referat za koordinacijo predstavniške mreže in propagandni oddelek.

Ko je bil ustanovljen toz Marketing, so vanj prešle vse službe, ki se ukvarjajo z blagovnim prometom, ta izločitev pa je

bila ena od spodbud za reorganizacijo investicijske dejavnosti.

2.) Zaradi velikega obsega del v tujini, predvsem v Iraku, se je iz nekdanje skupine za izvedbo Projekta kol — 6 razvil cel sektor za koordinacijo izvedbe del v tujini, to je za nabavo materialov in opreme ter za izvedbo vseh opravil, ki so potrebna za njihovo dobavo na gradbišča. Z rastjo tega sektorja pa je bila porušena prvotna organizacijska zasnova iz leta 1978.

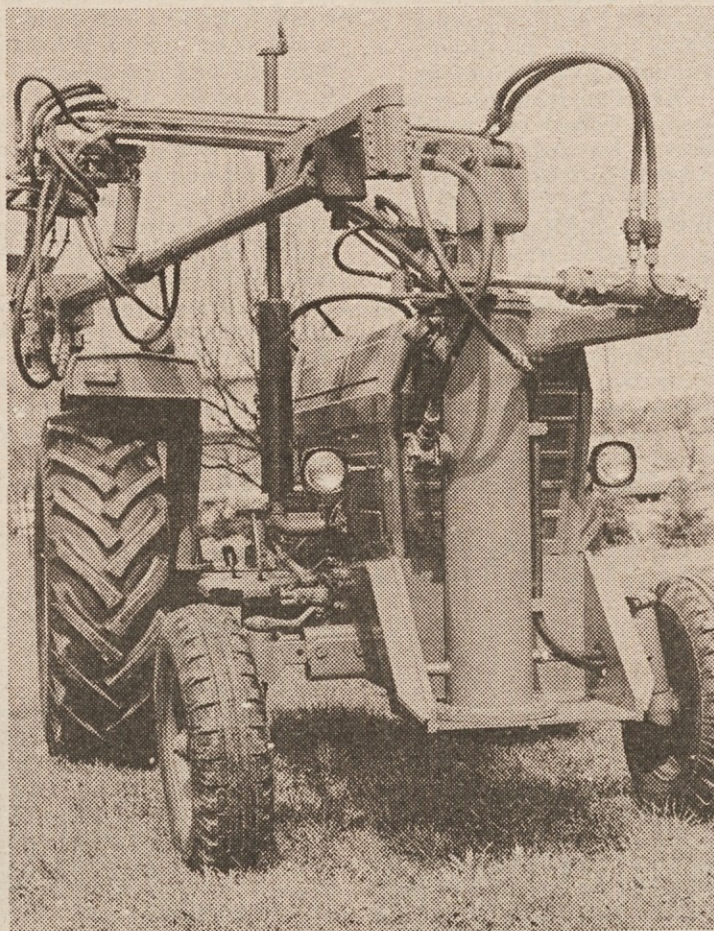
3.) V Inženiringu pa so si tudi nabrali precej izkušenj z izvedbo del na tujem — zlasti v Iraku — ki so tudi kazale, da bi se bilo za uspešnejše delo potrebno drugače organizirati. Pomanjkanje investicij in ostra konkurenčna bitka doma pa tudi terjata drugačen angažma Inženiringa za pridobivanje in izvedbo teh del, ki so sklenjena pod vse težjimi konkurenčnimi pogoji. V Inženiringu so tudi ugotavljali, da so bili prešibki pri finančnem planiranju in spremljanju vseh svojih aktivnosti.

To so bili torej glavni razlogi, ki so sprožili razmišljanje o potrebnih organizacijskih spremembah tozda. V Inženiringu pa so tudi jasno opredelili osnovna izhodišča in cilje reorganizacije:

1.) Zagotoviti enoten nastop do zunanjih partnerjev (naročnikov in investitorjev) kakor tudi do IMP-jevih partnerjev (tozov izvajalcev, dobaviteljev, tudi kooperantov). Zato so v službah ukinili delitev na tiste, ki delajo samo za tuje in tiste, ki delajo samo za domače tržišče. S tem dosegajo tudi večjo kadrovske racionalnosti.

2.) Drugo vodilo je bilo, da mora reorganizacija uveljaviti večjo sistematičnost in urejenost poslovanja ter da je treba bolje izkoristiti strokovne sposobnosti

M. P.

Tresalce sadja dobro prodajajo

Skip je junija dobavil kupcem prvih 11 kompletnih nakladalnih linij za otesanje in transport sadja (HT 83), julija in avgusta pa še 9, kar je tozdu prineslo 75 milijonov dinarjev. Med večjimi kupci sta Kombinat Jasenje Slavonski Brod, Agroposavina Ivanič-grad, itd. Hidravlični tresalnik sadja kot priključek na traktorju je Skip razstavil na novosadskem sejmu in na sejmu zanj dobil srebrno plaketo.

Zaradi obilice dela v proizvodnji s tresalnimi linijami je ostalo pri traktorskem priključku zaenkrat le pri prototipu, ki ga je toz v začetku avgusta poslal v Grčijo na testiranje. V okolici Soluna, kjer bodo stroj testirali, nameravajo nekaj teh strojev kupiti, kar je seveda še odvisno od uspešnega testiranja in cene. (Na sliki: Prototip tresalca — traktorskega priključka.)

M. P.

Skip: Izboljšali so likvidnost

Vse več kupcev za njihove bagre

Skip, ki je lani stal slabo, je zdaj močno izboljšal likvidnost. Kako je to dosegel?

V prvem trimesečju je razprodal zalogo rovokopačev. Poleg tega je začel poslovati z avansi kupcev za nabavo njegovih bagrov in tresalcev sadja. Tako se je nelikvidnost počasi pretvorila v avanse. Povečano zanimanje za bagre je povzročilo, da je vrednost avansov 21. junija letos narasla na 10 milijonov dinarjev.

Skip nima na zalogi gotovih izdelkov, ampak je proizvodnja pokrita z avansi že za en mesec in pol vnaprej.

Če bi s tolikšno nelikvidnostjo, kakršna je bila lani (120 milijonov dinarjev), poslovali tudi letos, bi to pomenilo izgubo zaradi sedaj veljavnih visokih obrestnih mer.

Situacija okoli obratnih sredstev tozda se torej ni bistveno popravila. Zato v Skipu računajo, da bodo ponovno zašli v nelikvidnostne težave, vendar ne v taki meri kot lani.

Traktorji, ki jih v tozdu uporabljajo za nadgradnjo svojih rovokopačev namreč še vedno prihajajo iz IMT Beograd etapno, kar pomeni v nekaterih mesecih finančne odlive tudi do 45 milijonov dinarjev samo za traktorje.

Bo Skip izvažal bagre?

Vzorci poslali v ZRN

Konec letošnjega junija je bil v Skipu na obisku lastnik firme Albert iz Bremna v zvezni republiki Nemčiji, ki se je zanimal za plasma Skipovih rovokopačev in viličarjev v tujini. Z njim so se Skipovci dogovorili za prodajo dveh vzorcev in sicer rovokopača BN in viličarja NV.

V okviru te firme so sodelovali že na hannovskem sejmu letos spomladi, kjer je bilo nekaj zanimanja za ta dva stroja. Tej firmi je dal Skip ekskluzivo za prodajo svojih strojev v nekaterih državah. Oba omenjena vzorca, ki jih bodo v Skipu pripravili letos septembra, morata biti prilagojena zahodnonemškemu cestnim in varnostnim predpisom.

M. P.

Ob lepih rezultatih

Kaj pa izvoz?

V naši DO smo lahko s polno bilanco bolj zadovoljni, kot je bilo pričakovati in to kljub krizni dobi, v kateri se nahajamo z našim gospodarstvom. In ko takole, zavedajoč se raznih težav, pogledamo okrog sebe, ne opazimo kakšne posebne delovne neme, ali prekomernega truda, pač pa se vse odvija nekako ustaljeno, mirno. Človek kar pomisli, da so nam več kot obetani dohodek prinesle višje cene.

Ker so številke najboljše slika stanja, naj spregovorijo. Če preberemo, da je bilo v šestih mesecih pri čistem dohodku doseženo kar nad 83 odstotkov celotnega plana, smo lahko veseli, pa naj bo ta denar dobljen tu ali tam, prišel je iz vrednosti proizvodnje. Da se vse to še bolj potrdi, je dokaz polletni plan, dosežen z 62 odstotki glede na letnega, čeprav to malo zasenči stopnja ekonomičnosti poslovanja, ki pravi, da je indeks 83-84 125-odstotna, torej ne ravno pohvalno. Toda ostajamo ob tem pri sklepu, če varnost še ni v redu, se lahko drugo polovico leta občutno poveča.

Ob tem pogledu naše polne bilance se oko, kot že nekaj let ustavi ob ugotovitvi izvoz pa še vedno šepa, saj smo v šestih mesecih dosegli komaj 17 odstotkov plana, kar pomeni malo več kot začetek. Pri takem, kar jalovem, izvoznem stanju ne moremo tudi mimo ugotoviti, da tudi dobave od zunaj ne prihajajo, pa ne moremo kompletirati svojih izdelkov. Zdaj ne vemo točno, ali imajo tudi druge države take izvozne težave kot mi in kakaj jih imajo — pa ne, bi nas hoteli ovirati. Čisto res je škoda, da imamo na začetku leta tako lepe načrte, potem pa — lahko bolj besede izvažamo kot izdelke.

Tako imajo naši uspehi ob sebi redno tudi sence, da ne moremo biti zadovoljni polno. Zdaj bi se morali to vprašati, vsak od nas lahko kaj prispeva k izpolnjevanju izvoznih načrtov — nekdo s prodajo, drugi s kvaliteto, ceno, pravočasnimi roki dobave itd.

FRAN VODNIK

Inženiringovih kadrov in s tem dvigniti tako tehnično kot tudi komercialno — ekonomsko raven storitev.

3.) Uvajajo načelo projektnega vođenja dela in poslovanja. Odločili so se, da bosta ponudba in izvedba sicer ločeni, bo pa izvedbeni referent sodeloval še pri končni formulaciji pogodbe in pri njenem podpisu, da bo posel torej popolnoma poznal in bo nato vodil izvedbo vse do konca — seveda s pomočjo drugih strokovnjakov, če jo bo potreboval. Uveljavljeno bo tudi načelo, da je vsak projekt ekonomska celota in bodo zanj spremljali vse stroške. To velja tako za dela doma, za katere bodo vodili interne račune, kot tudi za projekte na tujem, kjer oblasti zahtevajo takšne podatke. Je pa to seveda tudi podlaga za uveljavljanje dohodkovnih odnosov s tozdi, ki sodelujejo pri izvajanju del.

Čas je zdaj, da še konkretneje opišemo, kako je organiziran toz Inženiring po novem. Ima tri sektorje:

1.) Ponudbeno investicijski sektor — zadržan za vse naloge v zvezi s pridobivanjem del. Ta sektor ima dva oddelka: komercialnega in tehničnega. Tehnični oddelek ima naloge skrbeti za kvaliteto tehnične dokumentacije, ki jo bodisi prejmejo od drugih ali sami izdelajo, ko obdelujejo ponudbe.

2.) Sektor operativne pravice in izvedbe. V tem sektorju po novem uvajajo operativno planiranje. Za vsak projekt bodo naredili tehnokonomski elaborat in v njem opredelili cilje, način organiziranja, vse plane za izvedbo, priložena pa bo tudi pogodbeni in tehnični dokumentacija. Nadalje ima ta sektor še službi za vodenje in nabavo.

3.) Finančni sektor ima naloge na dveh področjih: Planiranje in spremljanje realizacije prihodkov tozda ter planiranje in spremljanje finančne realizacije projektov. Finančni sektor bo sodeloval že pri sklepanju pogodb in sicer pri oblikovanju finančnih pogojev, nato pa bo kontroliral porabo sredstev in analiziral finančne tokove, skratka spremljal vso finančno operativno, ki se izvaja v sodelovanju z Interno banko IMP in računovodstvom v delovni skupnosti Izipa.

Na koncu je Dušan Hočevar rekel: »To so cilji, ki jih zasledujemo z organizacijskimi spremembami tozda Inženiring. Toda vsega, kar je potrebno za uspešnejše pridobivanje in izvajanje investicijskih

del doma in v tujini, ne moremo narediti sami, pač pa bi bilo potrebno, da tudi tozdi, ki investicijska dela izvajajo, preverijo svoj način dela in se optimalno organizirajo. Za učinkovito finančno in računovodsko spremljanje projektov pa bo treba urediti in razmejiti pristojnosti vseh služb na tem področju — v Inženiringu, Izipovem računovodstvu, Interni banki IMP in v vseh tozdi, ki sodelujejo pri izvedbi projektov. To pa je naloga, ki se ji doslej še nismo dovolj posvetili.«

LOJZE JAVORNIK

DO Klima Celje

Lojze Zupanc ponovno imenovan za direktorja

1. avgusta je delavski svet DO Klime Celje ponovno imenoval za glavnega direktorja tov. Alojza Zupanca. Njegovo kandidacijo so podprle vse družbenopolitične organizacije, samoupravni organi, pristojni organi družbenopolitične skupnosti občine Celje, ves kolektiv delovne organizacije.

Tov. Zupanc je v dveh preteklih mandatnih obdobjih dokazal sposobnosti vođenja 750-članskega kolektiva. Delovna organizacija je v tem času dosegla pomembne rezultate na področju proizvodnje in razvoja novih proizvodnih programov.

Zgrajeni so bili novi proizvodni poslovni prostori, izboljšala se je tehnološka opremljenost proizvodnje in delovna organizacija se je v tem času s svojim programom prvič uspešno pojavila tudi na zunanjih trgih.

Kot glavni direktor je uspel tudi povezati in motivirati vse delavce za boljše in produktivnejše delo, zato tudi poslovni rezultati niso izostali.

Delavski svet je v celoti sprejel njegovo oceno in koncept nadaljnjega razvoja delovne organizacije, kjer je kot najpomembnejše naloge izpostavil:

● Razvoj in nadaljnjo specializacijo proizvodnega programa, proizvodnjo izdelkov, ki služijo predvsem prežračevanju in klimatizaciji, razvoj kompleksnega inženiringa, predvsem pa utrjevanje položaja delovne organizacije kot vodilnega proizvajalca opreme za klimatizacijo v tekstilni, tobačni, papirni, lesni in živilski industriji.

● Izboljšanje tehnološke opremljenosti proizvodnje in povečanje prostorskih zmogljivosti. Čim prej bo potrebno pričeti z izgradnjo predvidenega obrata za pripravo proizvodnje v tozdu Industrijska proizvodnja.

● Izboljšanje samoupravne in poslovne organiziranosti montažnih in proizvodnih tozov in z večjim spoštovanjem na sozdovem nivoju sprejetih dogovorov.

Delavci Klime smo prepričani, da bodo zastavljeni cilji tudi uresničeni. Tov. Zupancu čestitamo k ponovnemu imenovanju.

H. VOLK

Več glav več ve. Več sodelavcev, boljši Glasnik!

Dopisujte v Glasnik! Telefon uredništva: (061) 343-342.

Zahvala

Pomagali Onkološkemu inštitutu

Z ljubljanskega Onkološkega inštituta je sozdov delavski svet prejel naslednjo zahvalo: »V imenu Onkološkega inštituta, v imenu delavcev Izotopnega laboratorija ter v svojem lastnem imenu se vam najlepše zahvaljujem za devizni prispevek, s katerim ste omogočili zamenjavo stare in okvarjene opreme za izotopno diagnostiko rakavih obolenj z novim, sodobnim instrumentom, ki nam bo v nekaj tednih že dobavljen. Z najlepšimi pozdravi, dr. Marjan Erjavec.«

Onkološkemu inštitutu so pomagali tozdi Ogrevanje — vodovod, Klima montaža, Elektromontaža, Inženiring in Projektno biro, ki so odstopili vsak za 2.000 dolarjev deviznih pravic.

L. J.

Objekti, ki jih gradimo: Vodno zajetje in čistilna naprava Mrzlek

To je skoraj navpičen vodovod

Nekaj kilometrov od Nove Gorice ob Soči navzgor je vodno zajetje in črpališče Mrzlek. Od tod prihaja voda, ki jo pijejo Novogoričani. Toda zdaj gradijo hidroelektrarno Solkan in gladina Soče se bo dvignila. Potrebno je zgraditi novo črpališče, obenem pa so se Novogoričani odločili zgraditi tudi čistilno napravo. Na objektu sodeluje tudi skupina monterjev iz tozda Ogrevanje—vodovod. Vrednost del, ki so jih prevzeli, je okrog 50 milijonov dinarjev.

S šestimi fanti dela Jože Rajer na Mrzleku. Začeli so 20. marca, jeseni mora voda teči skozi novo zajetje in čistilne naprave. Rok je napet, posebej če upoštevamo težave na tem objektu.

Najtežje je bilo maja, ko so polagali 700 milimetrske cevi od črpališča do prečiščevalne naprave. Samo 100 metrov je dolga cevovod — višinska razlika pa je kar 80 metrov. Torej skoraj navpična pečina. Spodaj med skalo in Sočo pa je stisnjena glavna cesta Nova Gorica — Anhovo, ki je seveda niso mogli zapirati, da bi nanjo postavili kakšna dvigala in drugo mehanizacijo. No, najnižje cevi so že prenesli na pravo mesto z avtodvigalom od spodaj s ceste — sicer pa je pel vitel in so cevi spuščali od vrha. Dva do tri dni so potrebovali, da so namestili in privarili eno cev — na lepem terenu jih postavijo pet, sedem, celo osem dnevno.

Pravzaprav je težko opisati, kako so grizli v to pečino, sicer resnici na ljubo nisem bil na Mrzleku, ko so polagali cevi. Sem se pa prepričal, da se na trasi brez vrvi za oporo tudi slučajno ne moreš gibati. Monterji so ves čas delali privezani. Kako pa naj bi drugače — na navpični skalnati steni.

Ko sem vprašal Stjepana Bartoka, kako je bilo, je rekel: »Ja, kako naj bi bilo? Težko je viseti na »štriku« in na primer brusiti. Prav kmalu te začnejo rebra prav presneto boleti.«

In strah, vas je bilo tudi kaj strah, ko ste gledali Sočo globoko pod seboj?

»Ah, kje,« je zamahnil, »strah me ni bilo.«

Ste se privadili?

»Smo se morali!«

Čeprav je Bertok to povedal nekako zlahka, češ človek se vsemu privadi, pa je že treba reči, da moraš nekaj znati, če hočeš uspešno delati takole bingljajoč petdeset ali sedemdeset metrov visoko na skoraj navpični skali. In hladnokrven moraš tudi biti. Lepo je slišati, da so položili vse cevi brez posebnih zapetljajev in brez najmanjše nesreče. Prav tako kot so OV položili cevi tudi pod mostom čez Savo pri Tomačevem in še na marsikaterem težavnem terenu.

Toda ko so s cevmi prilezli do čistilne naprave, problemov še ni konec, čeprav tu na vrhu res mnogo lažje diha. A še vedno so na skalnatem terenu in prostora je presneto malo. Gradbinci SGP Primorje delajo izklop postopno. Če bi najprej končali ves izklop, bi pridobili nekaj več prostora in lažje bi delali.

»Tako pa smo vedno eden drugemu napoti,« pravi Jože Rajer. »Ko dobivamo material, ga nimamo kam dati. Dobim cevi, šef gradbišča mi reče, kar pod zid jih daj. Dobim drug material, spet pod zid.« Ob starem objektu in novi čistilni napravi je samo cesta na kateri bi se še dva fičota težko sečala. Tako skladišči material pod podpornim zidom. Toda za to potrebuješ žerjav, da material spusti in potem da ga spet dvigne. Saj na gradbišču je žerjav, a uporabljajo ga tudi gradbinci. Mnogo krat je treba čakati.

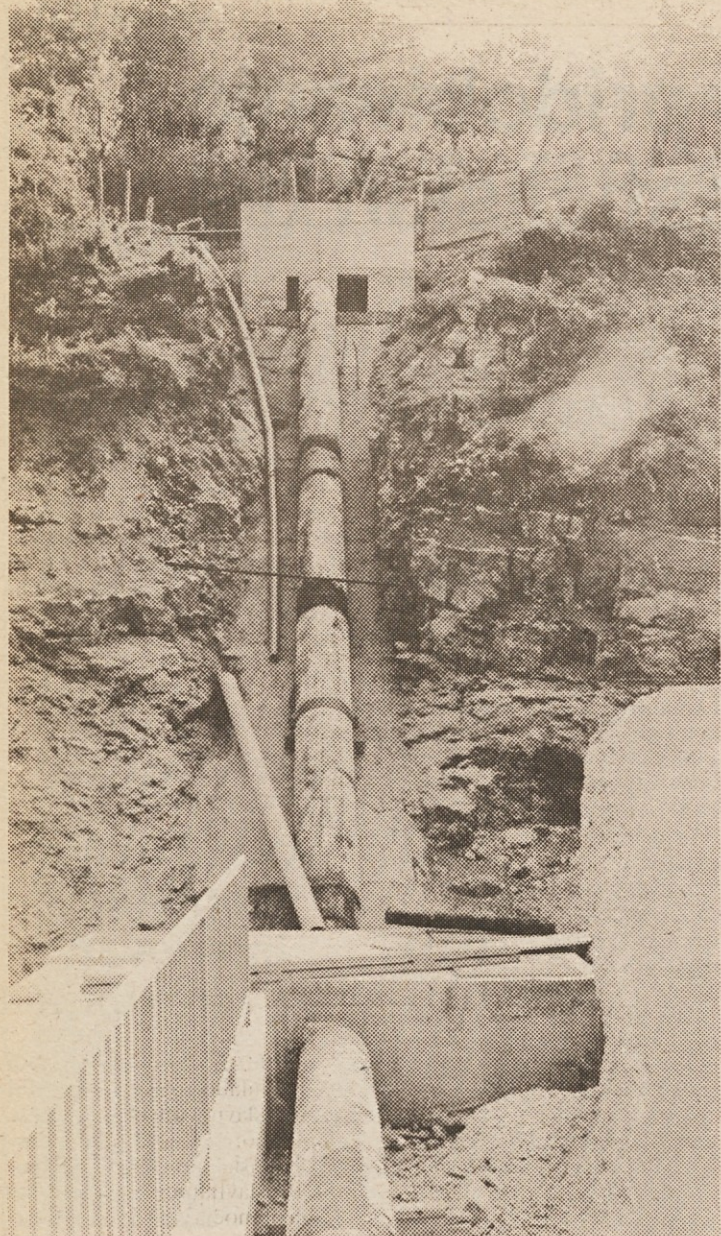
In na cesti okrog objektov ni prostora, da bi postavljali agregate in dvigala, tako morajo monterji znositi marsikaj, za kar bi sicer uporabili mehanizacijo.

Pri vsem tem pa morajo koordinirati delo z gradbinci. Delo na prečiščevalnih napravah je pa tako, da se mora monter prilagoditi gradbincem in sproti vgrajevati filtrsko opremo, da lahko gradbincev potem spet nadaljuje delom.

In ko tako vprašaš vodilnega monterja Jožeta Rajerja, kakšni so problemi na tem gradbišču, vzame nekaj časa za premislek. Če bi razlagal o vseh težavah, vseh zadregah, ki so jih morali nekako rešiti z investitorjem, gradbinci, s projektantom (tudi projekti, seveda, niso čisto stoodstotno v redu), bi najbrž potreboval mnogo časa.

»Ah saj niti nismo imeli kakšnih posebnih problemov...«

LOJZE JAVORNIK

Tak je pogled na cevovod od zajetja do čistilne naprave in črpališča.

Objekti, ki jih gradimo: Hotel Terme v Portorožu

Hotel, ki bo tudi zdravilišče

Le še dobra dva meseca je do roka, ko naj bi bile zgrajene Terme Portorož — objekt, ki je za IMP povsem specifičen, saj bo ta hotel obenem zdravilišče, v katerem bodo uporabljali morsko vodo in slanico, to pa zahteva vgrajevanje specifičnih materialov, ki so čisto individualni izdelki v glavnem od Minerve Žalec in Koterm Slovenske Konjice.

Za ta objekt je preprojektiral projektivni biro IMP v Kopru. Nosilec vseh instalacijskih del na gradbišču, je koprski Montaža, ki ima na gradbišču okoli 25 monterjev. Na objektu pa dela od IMP tudi Klima montaža s 15 do 18 monterji. Vodja gradbišča iz Montaže Koper je Boris Legiša, vodja izvedbe del pa Janez Borec. Iz Klima montaže je vodja montaže za klimo Ivan Djuran, vodilni monter pa Milan Muster.

Glavni izvajalec vseh del na gradbišču je koprski Stavbenik. Investitor gradnje pa je Turistična organizacija Portorož, tozda Palace hoteli.

Celotna vrednost investicije brez opreme znaša približno 230 milijonov dinarjev. Vrednost del Montaže Koper znaša po novih pogodbah 85 milijonov dinarjev, vrednost del Klima montaže pa 32 milijonov dinarjev.

Na objektu Term, kjer bodo termalne kopeli z morsko vodo, blatne kopeli in spremljajoče naprave (bazen, savne, biserne kopeli, solari, podvodna masaža, trim kabinet in drugo), bo vgrajenih 223 IMP sončnih sprejemnikov, ki bodo ogrevali morsko vodo za termalne kopeli. IMP bo opravil na Termah vsa instalacijska dela brez elektrike. Koprski tozda bo montiral instalacije sladke vode, morske vode, slanice, centralno ogrevanje, talno ogrevanje, instalacije za pravo sanitarne in morske vode s pomočjo IMP sončnega sistema, instalacije bazenske tehnike,

komprimiranega zraka in plina, biserne kopeli in zaklonišče. Klima montaža pa bo vgradila celotno prezračevanje objekta.

Oprema, ki jo vgrajujeta oba IMP tozda, je v celoti jugoslovanska — skoraj vsa IMP. En del opreme, ki jo bo nabavil investitor iz uvoza, bo montiral IMP — to bo v glavnem medicinska oprema.

Zaradi specifičnosti montaže na gradbišču izdelajo monterji Klima montaže nekatere elemente prezračevanja kar na gradbišču v priročni delavnici na deponiji gradbišča.

Težave, ki monterje spremljajo pri delu so dobavni roki materialov Minerve Žalec in Koterm iz Slovenskih Konjic.

Zaradi specifičnosti objekta je bilo potrebno preprojektirati vse instalacije vodovoda, (to je opravil Projektivni biro v Mon-

taži Koper), zato je prišlo tudi do zamika del v letošnjem letu.

Največji problem v zvezi z deli na tem gradbišču je neusklajenost projektov vseh instalacij s površinskimi načrti, zato morajo projekte sproti usklajevati, za kar porabijo monterji in operativci ogromno časa.

Sodelovanje z gradbinci pa je dobro.

Monterji iz koprski Montaže so iz obalnih občin in se vozijo na gradbišče z avtobusi, monterji iz Klima montaže pa stanujejo v Portorožu v zasebnih sobah.

V kritičnih fazah delajo monterji na Termah tudi podaljšani delovni čas (tudi ob sobotah). Višek ur bodo lahko koristili, ko bo manj dela. Po želji pa bodo lahko dobili plačane nadure — to je do 30 nadur mesečno, kot dovoljujejo predpisi.

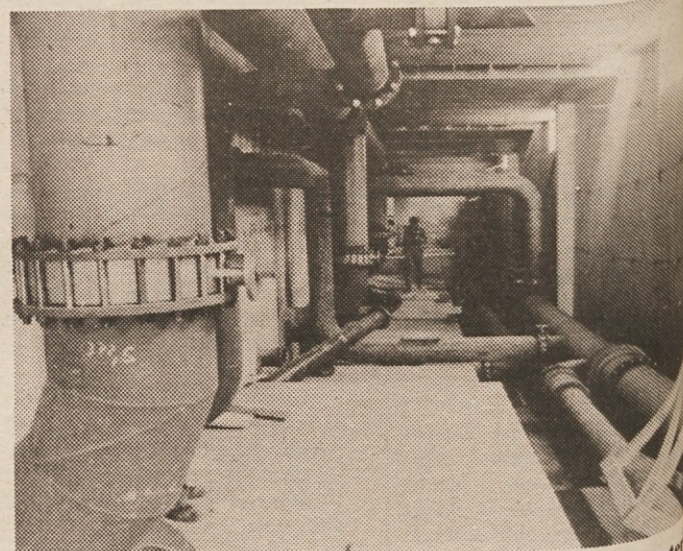
»Iz izkušenj ugotavljamo«, je dejal Janez Borec, vodja izvedbe del iz koprski Montaže, »da so ljudje bolj zainteresirani za koriščenje nadur, kot pa za plačilo. Na zadnjem delavskem svetu tozda Montaža smo sprejeli sklep, da se uveljavi določilo

pravilnika o osebnih dohodkih, ki posebej nagraduje posameznike z ozirom na opravljeno število ur. To se bo upoštevalo že pri julijskem izplačilu osebnega dohodka.«

Za monterje, ki se nekateri hranijo v gostinah, nekateri pa s suho hrano, so problem cene tople prehrane, saj so te na tem območju turistično naravnane — torej previsoke za monterjev žep. Regres za prehrano, ki ga monterji dobijo v IMP, zadošča komaj teden dni za skromno toplo malico. Za tiste delavce, ki so na gradbišču več kot 11 ur dnevno in jim po pravilniku ne pripada terenski dodatek, so na delavskem svetu v Montaži sklenili, da se jim prizna polovica najnižjega terenskega dodatka — to je okoli 180 dinarjev kot nadomestilo za prehrano.

Milan Muster, vodilni monter iz Klima montaže: »Glede na to, da so cene prehrane na tem območju zelo visoke, bi morali v tozdu poiskati rešitev in monterjem prispevati nekakšen dodatek za prehrano.«

MARIJA PRIMC

Mrzlek: Prostora okrog filtrske postaje je malo. Cevi in drug material zlagajo kar pod podporni zid. Spodaj: Notranjost.

Levo: Takšne so Terme od zunaj. Desno: Skupina monterjev na gradbišču hotela Terme v Portorožu. (Foto: Marija Prime)

Se vam zdi Glasnik dolgočasen? Popestrite ga s svojimi članki, idejami, predlogi! Telefon uredništva (061) 343-342.

Tehnomont je zasnoval tehnologijo Slovinove vinske kleti

Do nove trgatve

Tehnomont bo do konca oktobra to je že za letošnjo trgatve zaključil glavna dela na objektu nove Slovinove vinske kleti, kakršne še ni v Jugoslaviji. Na gradbišču so od IMP-ja tudi Elektromontažni monterji, Ovejevci in monterji iz Klima montaže.

Tehnomont na tem objektu, kjer ima 8 monterjev montira domačo in uvoženo strojno opremo (pasterizacijo, filtracijo, stabilizacijo vina), montira pa tudi avtomatsko vodeno centralno pranje vseh sistemov (CIP). Poudariti je treba, da je ta lozd izdelal tudi projekt celotne vinske kleti in sicer je bil projektant Jože Velkavrh. Vodja montaže je Ludvik Muhič.

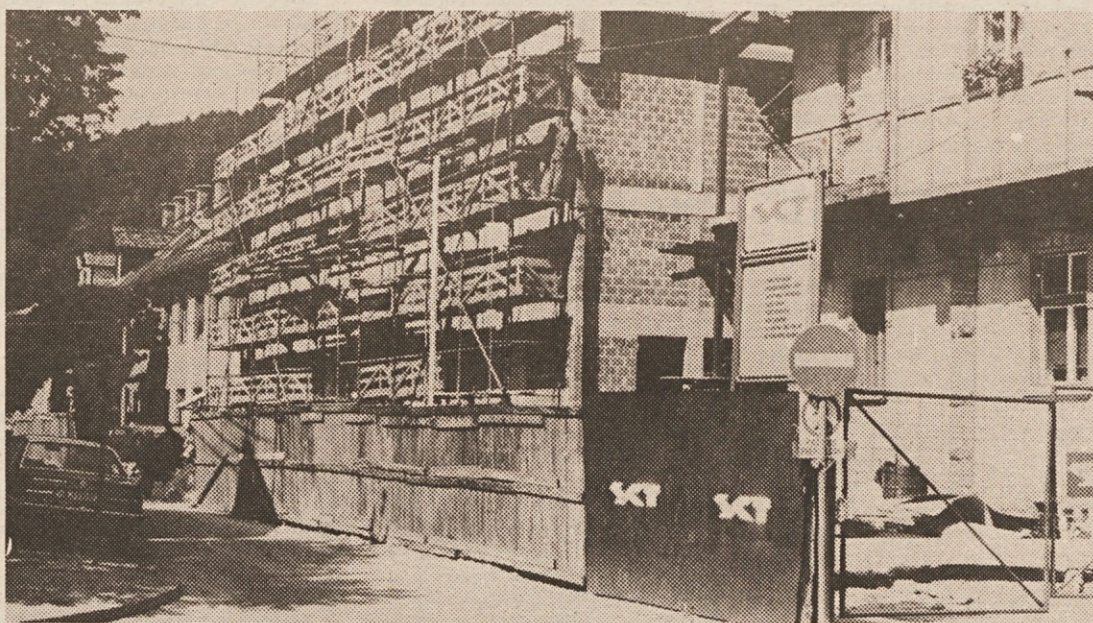
To je prvi tovrstni objekt, kjer je Tehnomont prevzel dela v takšnem obsegu.

Objekt je bil zanimiv tudi za druge konkurenčne firme (Tehnoproc Novi Sad, Splošno kovinsko podjetje Ajdovščina, ki je dobavitelj dela opreme, Hmezd Zalec) vendar je Tehnomont dobil dela na podlagi strokovno izdelane ponudbe, ki je bila Slovinu garancija za NAJBOLJŠO IZVEDBO.

Vrednost del, ki jih bo Tehnomont opravil na objektu, s ka-

terimi je začel letos junija, znaša 65 milijonov dinarjev.

Na slikah: Tehnološki vodi in zunanost objekta. (Foto: M. P.)

Aktivnosti podravske Skupnosti toplotne in prezračevalne tehnike

Sodelovanje pri trženju in razvoju

V letošnji marčni številki Glasnika smo pisali o podravski regijski Skupnosti toplotne in prezračevalne tehnike, katere članica je tudi IMP-jeva delovna organizacija PMI s tozdoma Montaža in EKO Ptuj. Pisali smo o njeni organiziranosti in dotedanjem njenem delu.

Junija pa se je sestal Koordinacijski svet direktorjev te skupnosti, kjer so ugotovili, da so nekateri zavrtni dejavnosti preprečevali boljše do-zeke pri začetku obstoja te Skupnosti. Tako je:

1. Se vedno zelo prisotna miselnost in akcijska zaprtost posameznih delovnih organizacij-udeleženk sporazuma v lastne okvire. Iz tega izvira drobljenje obstoječih strokovnih zmogljivosti in sposobnosti ter zmanjšanje volje za aktivno delo nekaterih druge mislečih delavcev.

2. Za izvajanje sprejetih zadolžitv v delovnih organizacijah pogosto ni na razpolago dovolj strokovnih delavcev ali pa je izbor delavcev, ki naj bi sodelovali, neustrezen.

3. Premalo je kreativnosti, iznajdljivosti in volje, da bi se organizirali potrebni krogi sodelavcev v delovnih organizacijah, ki bi potem delovali interdisciplinarno za izvršitev zastavljenih nalog.

4. Pri organiziranju sestankov organov Skupnosti in strokovnih skupin je precej problemov zaradi preobremenjenosti ljudi in neurejenosti odnosov do sprejetih nalog.

5. Premajhna je bila vloga koordinacijskega sveta Skupnosti, še posebej pa nekaterih njegovih članov. Na sestanku so tudi ugotovili, da so bile v zvezi s konstituiranjem Skupnosti opravljene vse potrebne akcijske aktivnosti ter, da so z delovanjem strokovnih skupin in organov Skupnosti potrebni pogoji za aktivno delo

v Skupnosti. Bilo je tudi nekaj akcij za pridobitev strokovnih osnov za delovanje Skupnosti. Uresničujejo pa tudi nekatere naloge, ki so se porajale na področju razvoja in trženja v delovnih organizacijah udeleženk te Skupnosti.

Na sestanku Koordinacijskega sveta direktorjev so sprejeli tudi cel niz sklepov in sicer:

Brez odlašanja je potrebno nadaljevati z graditvijo strokovnih osnov za delovanje Skupnosti in spodbujati že pripravljen sistematičen začetek delovanja strokovnih področij v toplotni in prezračevalni tehniki, kot to predvideva Samoupravni sorazum o usklajevanju planov.

Organizirati je potrebno vodstvene strokovne delavce iz delovnih organizacij za skupno delo na področjih razvoja, trženja, finančnega poslovanja, splošnih zadev; ti naj bi se med seboj spoznali in se lotili že znanih potrebnih aktivnosti.

Najbolj je treba upoštevati razvojni koncept Skupnosti in naloge, ki izhajajo iz njega. Pri tem je potrebno upoštevati sinhronizacije razvoja v segmentu toplotne in prezračevalne tehnike v okviru Skupnosti.

Po razmišljanjih v delovnih organizacijah, na skupnem sestanku Koordinacijskega sveta in ustreznih sodelavcev je potrebno zastaviti skupno vizijo razvoja celotnega segmenta in vsake delovne organizacije v Skupnosti.

Izdelati je treba teze za razvoj in trženje ter opredeliti cilje.

Oblikovanja in izvajanja razvojnega koncepta Skupnosti se je treba lotiti po principu marketinga, projekta in inženiringa za vsako aktualno nalogo.

Opravljanje strokovnih nalog za potrebe dejavnosti v Skupnosti je treba zaupati najbolj usposobljenim strokovnim službam katerekoli delovne organizacije v Skupnosti.

Nadaljevati je treba že začete aktivnosti in sicer:

naj vsaka delovna organizacija oceni interes za sodelovanje v poslovanju načrtovanega mešanega podjetja, ki ga pripravlja DO Ferromoto,

preveriti možnosti izkoriščanja in sodelovanja pri obstoječih zastopstvih, ki jih opravlja DO Ferromoto,

Opredeliti možnosti vključitve vsake delovne organizacije v interesno skupnost za sejemsko dejavnost in vključitev v kompenzacijske posle na podlagi sejemskih deležev,

nadaljevati in podpreti delo na projektu Sonotherm - izkoriščanje termodinamične energije iz okolja za ogrevanje,

pospešiti delo pri razvoju kurilne enote za uporabo agroodpadkov za potrebe ogrevanja, sušenja,

raziskati in podati osnove za razreševanje problematike proizvodnje energije na osnovi bioplina,

pospešiti zastavljeno nalogo v zvezi s študijem interesov in možnosti za proizvodnjo rebrenih cevi, kjer se kažejo interesi več delovnih organizacij v Skupnosti,

nadaljevati s preizkušnjem elektromotorja Elektrokovine v klimatizerju,

nadaljevati študij za uvajanje mikroprocesorskega krmljenja kotlov in razširiti študij na možnost uvajanja mikro procesorske tehnike še v druge naprave toplotne tehnike: razmisliti o skupnih vlaganjih v prototip,

Predočiti celovito področje plinskih armaturnih elementov (plinske pipe, reduktorji tlaka, zaporni elementi itd.) za obdelavo in ocenitev možnosti pokrivanja tega segmenta preko delovnih organizacij v Skupnosti.

Resno se lotiti tehnično-tržnega proučevanja vseh izdelkov s področja toplotne in prezračevalne tehnike v vsaki delovni organizaciji z vidika možnosti vključevanja znanja in zmogljivosti drugih delovnih organizacij iz Skupnosti pri racionalnejši proizvodnji, trženju itd.

O vseh navedenih nalogah naj direktorji v svojih delovnih organizacijah opravijo ustrezne pogovore, dajo podporo in zagotovijo načine reševanja nalog v smislu dogovorjenih principov v Skupnosti.

Priredila: M. P.

Še enkrat »Dan mladosti — nikdar več?«

Kaj bodo rekle družbenopolitične organizacije?

V julijski številki našega Glasnika sem pazljivo prečital članek »Dan mladosti — nikdar več« in se seznanil z razlogi, ki so privedli do odločitve, da se v IMP preneha praznovati dan mladosti, kar je bila v IMP dolgoletna tradicija, če se ne motim nekaj desetletij.

Sprašujem se, kdo je pooblastil udeležence sestanka, na katerem so sodelovali izobraževalci in uporabniki Izobraževalnega centra, da so sprejeli tako odločitev?

Menim, da bi se o tako pomembni odločitvi, kot je ukinitve tradicionalnega prirejanja proslav Dneva mladosti v sozdu IMP, le morale izreči ali vsaj konsultirati družbenopolitične organizacije (mladina, ZK in sindikat, kakor tudi samoupravni organi). Še lansk leto je bilo v vseh struktura sozda IMP prisotno stališče, da se bo tradicija proslave Dneva mladosti ohranila ne glede na sprememljen status učencev — študentov.

Ponovno se sprašujem, od kje toliko smelosti in avtoritete udeležencem omenjenega sestanka.

Glede navedenih argumentov pa tole:

1. Čeprav se je formalno spremenil status učencev študentov z usmerjenim izobraževanjem, se ni spremenil dejanski status cilja, ki ga zasledujemo, ko si s štipendiranjem učencev in študentov zagotavljamo nove delavce na vseh ravneh. Če so bili prejšnji učenci seznanjeni z življenjem in delom v tozdih, pa sedanji prav gotovo niso v taki meri, zato je še toliko bolj nujno, da vsaj enkrat letno seznanimo svoje študente z delom in življenjem v sozdu IMP, njegovimi uspehi, programskimi usmeritvami in cilji.

Tudi doslej smo učence in študente ne glede na status vsako leto vsaj enkrat seznanili z dosežki kolektiva IMP na vseh področjih njegove dejavnosti in o razvoju ter krepitvi samoupravnih odnosov. Proslave pa smo povezali z dogajanjem iz NOB, zato smo vsako leto priredili proslavljanje Dneva mladosti na drugem kraju predvsem pa pri spominskih obeležjih iz slavni dni naše revolucije. Na vseh proslavah so sodelovali prvoborci, ki so mladim pripovedovali dogodke iz časov, ko se je slovenski narod bori s puško v roki izpod okupatorjevega škornja. Proslavljanje dneva mladosti se je v okviru sozda IMP ljubljanskega območja redno udeleževalo okoli 400 učencev.

2. Pomanjkanje denarja ni in ne more biti vzrok, da bi ga lahko upoštevali kot enega odločilnih argumentov. Če lahko izplačujemo vse obveznosti študentom menim, da ni problem na udeležence proslave prispevati cca 25 — 30 starih tisočakov. Pripomnim naj, da doslej takšnega problema nismo poznali v nobenem tozdu, ki je imel učence ali študente.

3. Res imajo učenci proslave v šolah, kjer se izobražujejo, vendar šola ne more dati tistega, kar je učenec doživel na proslavi IMP, predvsem pa nobena šola ne more seznaniti učenca tako temeljito o življenju in delu ter uspehih IMP, kot je bilo to storjeno na proslavah z neposredno udeležbo generalnega direktorja IMP ali njegovega pooblaščenega namestnika.

Prav bi bilo, da o tradicionalni proslavi Dneva mladosti (25. maj) ponovno razmislimo in se v novih pogojih, do nje tudi dokončno opredelimo. Eno je gotovo: za organiziranje take proslave je potrebno vložiti veliko truda in tudi prostega časa predvsem tistih, ki so neposredni organizatorji. Menim, da smo dolžni spoštovati prizadevanja, trud in dosedanje delo vseh tistih delavcev, ki so na tem področju opravili pionirsko delo in s svojo prizadevnostjo postavili enotno tradicijo IMP s proslavljanjem Dneva mladosti, ko slavimo tudi rojstni dan enega največjih velikanov revolucije Josipa Broza Tita.

Pripomnim naj tudi to, da v članku opredelitev, da so nekateri učenci tudi študenti IMP ni točna. Proslavo ali proslave smo organizirali izključno le za učence in študente IMP in tako naj bi bilo tudi v bodoče.

Uredništvu Glasnika pa predlagam, da se o proslavljanju Dneva mladosti v sozdu IMP DA ali NE pogovori tudi z dosedanjimi udeleženci (učenci), ki že združujejo delo in tudi z dosedanjimi organizatorji proslav, katerih v IMP ni malo.

JANEZ KRŽMANC

Neurje 23. julija je poškodovalo tudi nekatere IMP-jeve stavbe

Odkrita streha, uničeni projekti

Hudo neurje, ki je besnelo v Ljubljani 23. julija, je prizadejalo nekaj škode IMP-jevcem na Vojkovi, kjer je razbilo glavna vhodna vrata na novi Tenovi zgradbi. V baraki je nevihta zamočila sanitarne prostore, kjer so bila odprta okna.

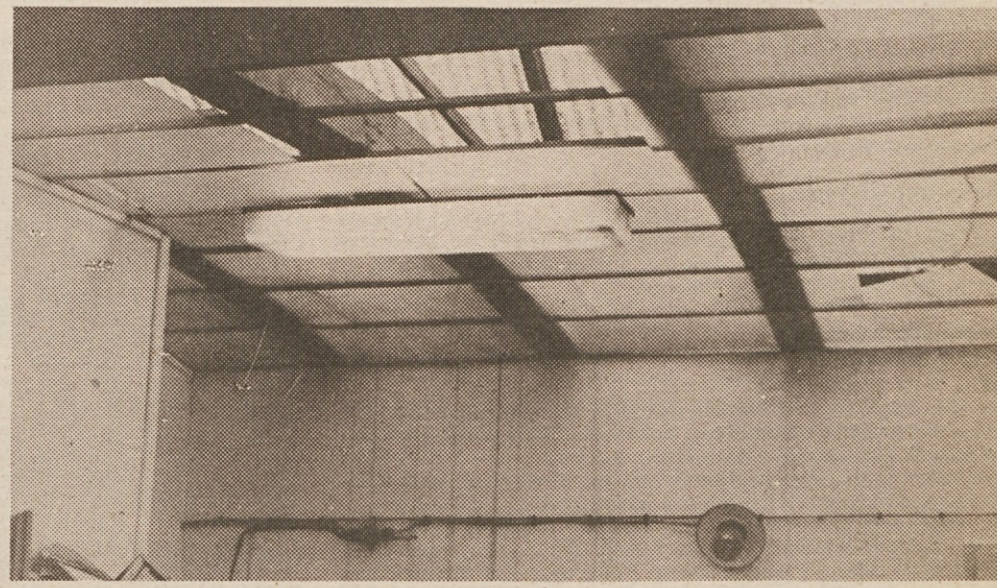
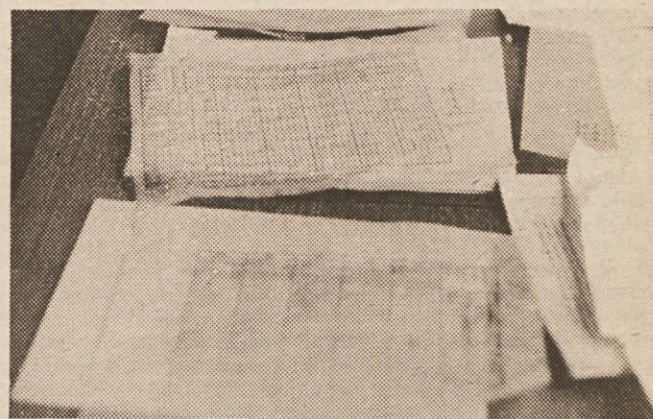
Najbolj je bil prizadet razvojni oddelek tipiziranih naprav, nad katerim je nevihta odkrila streho in povzročila pravo razdejanje v tem oddelku. Poškodovani so bili načrti na mizah in risalnih deskah, pri katerih znaša škoda izražena v porabljenih urah po grobi oceni kar 852 ur. Poškodovana so tla (vinas ploščice kar odstopajo). Razbite so šipe na šestih oknih. Stene so umazane. Vлага je delno poškodovala tudi dva telefonska aparata.

Škodo, nastalo ob neurju so ocenili na 740 tisoč dinarjev.

Neurje je povzročilo tudi škodo na Promontovi stavbi v

Črnučah in na objektu Trate v Šiški.

Na slikah: Poškodovana streha in uničeni projekti na Vojkovi (Foto: M. P.)

Zakaj ni mleka (in ga ne bo)?

Nova dognanja kažejo, da je lahko škodljivo

Na zadnji strani julijske številke Glasnika je bil objavljen članek z naslovom »Ampak mleka še vedno ni.« ki ga je napisal Fran Vodnik s Trate.

V zvezi s tem člankom je referent za varstvo pri delu v DO IKO Jože Šiler povedal, da so v okviru DO IKO še pred določili republiških družbenih dogovorov o zagotavljanju toplih malic dajali delavcem v mleko kot težjih delovnih mestih mleko kot zaščitno sredstvo oz. kot zdravstveno preventivo. O tem, da mleci dobijo mleko, so v ozdih odločile komisije za varstvo pri delu, čeprav o pitju mleka kot obveznem sredstvu doslej ni bilo nobenega republiškega niti zveznega določila.

V zadnjih nekaj letih pa medicina ugotavlja, da mleko celo škoduje delavcem na nekaterih delovnih mestih (plastifikacija, varilci, ključavničarji — pri plamenskem in obločnem varobdelava sive litine, brušenje in raki zadržuje škodljive snovi v telesu.

O škodljivosti pitja mleka na nevarnost (štev. 6/68) na strani 262 navaja, da moramo preprečiti pitje

polnomastnega mleka za delavce, ki so izpostavljeni toksičnim inhalacijam, na primer varilecem, delavcem pri akumulatorjih, kjer vsebina maščobe iz mleka poveča strupenost (toksičnost) mnogih snovi.

Da mleko pospešuje zastrupitve, govori tudi članek Mleko nije zaštita, ki je bil objavljen v beograjskem mesečniku Zašćita rada (št. 25/84).

Referent za varstvo pri delu v DO IKO Jože Šiler z medicinskimi mnenji seznanja komisije za varstvo pri delu v tozdih v okviru DO IKO in tudi vodstvene kadre že od leta 1978.

Republiški inšpektorat dela je novembra 1980 v tozdu Skip na posebno vprašanja glede dodeljevanja mleka kot dnevnega obroka hrane delavcem pojasnil, da je dodeljevanje mleka popolnoma interna zadeva tozda oziroma DO.

Ali bodo delavci dobivali mleko ali ne, je odvisno od posameznih tozdov oziroma njihovih samoupravnih organov, ki o tem odločajo.

MARIJA PRIMC

Naši tozdi imajo celo vrsto različnih oblik in načinov stalnega usposabljanja ob delu

Vse življenje se bomo morali učiti

V času izredno naglega tehnološkega razvoja postaja znanje hitro pokvarljivo blago. Kar je bilo še včeraj povsem dovolj, je danes morda že zastarelo ali vsaj nepopolno. Zato smo naredili anketo v nekaterih delovnih organizacijah in tozdih, da bi videli, v kolikšni meri se zavedajo nujnosti stalnega izobraževanja ob delu, kakšne možnosti nudijo svojim delavcem za izpopolnjevanje in tudi, kakšno vlogo ima pri tem domaški Izobraževalni center.

Podatki, ki smo jih dobili, kažejo, da možnosti izpopolnjevanje niso majhne. Podatek, da se različnih tečajev in seminarjev udeleži vsako leto več kot tretjina Sklopov delavcev je že en tak dokaz. Ugotovili smo tudi, da ima kar lepo število tozdv referente za izobraževanje, ki skrbijo za najrazličnejše oblike strokovnega izpopolnjevanja. Mnogi tozdi že vrsto let uspešno sodelujejo z delavskimi univerzami, različnimi šolami in drugimi institucijami, s katerih pomočjo izvajajo izobraževalne programe.

V to dokaj široko razvejano dejavnost se je zdaj vključil tudi domaški Izobraževalni center. Kot boste lahko prebrali, so vsi poznavalci z dosežanim delom Centra na področju dodatnega izobraževanja IMP-jevih delavcev zadovoljni. Ugotavljajo, da je Center dobro izbral teme in svoje programe kvalitetno izpeljal. Iz odgovorov je tudi jasno razvidna pripravljenost vseh, da v sozdu skupaj snujemo in izvajamo razne oblike dodatnega izobraževanja delavcev, čeprav bodo za nesljivo še vnaprej tudi potrebe, da bodo za posebej namenske programe skrbeli tudi tozdi sami.

So tudi še problemi — od pomanjkanja učilnic in strojev, pa do prizadevanja, da bi Izobraževalni center dobil verifikacijo za izpite, s katerimi bi delavci pridobili spričevalo o kvalifikaciji. To bo Centru gotovo dalo nove možnosti za delo. In tudi mimo ugotovitve izobraževalcev, da je treba izobraževalne teme še razširiti in prodreti na doslej še nepokrita področja, ne moremo. Skratka, zavedamo se, da znanja ni nikoli preveč. Toda preidimo zdaj na odgovore, ki smo jih dobili v anketi!

TONE ŠTRUS, vodja Splošno kadrovske službe v delovni skupnosti: »Kako je IMP obravnaval izobraževanje v svojem začetku, govori dejstvo, da je bil ustanovitelj va-

jeniške šole za instalaterske poklice, ki je obstajala do uvedbe usmerjenega izobraževanja. Z razvojem industrijskih proizvodnih organizacij in uvajanjem novih tehnologij se je povečala tudi potreba po izobraževanju proizvodnih delavcev, ki ga je IMP različno izvajal.

Medtem, ko je izobraževanje proizvodnih delavcev še nekako teklo, pa je bilo izobraževanje režije sorazmerno zastopano ali celo zanemarljivo. Posledice občutimo danes in jih bomo tudi še v prihodnosti. Pravilno izobraževanje (prava vsebina, v pravem trenutku, pravim ljudem) z ustreznimi stimulacijami je investicija, ki najhitreje in največkrat povrne vloženi denar. Da je bilo v »debelih letih« izobraževanje potisnjeno na stranski tir, nam pove tudi podatek, da ob pridobitvi sorazmerno velikih poslovnih prostorov v Ljubljani, nismo uredili nobene učilnice, kar pri svojem delu še kako občuti tozdi Izobraževalni center.

Kakšne smotre zasledujemo z izobraževanjem pri posameznih kategorijah delavcev, ne bi posebej naštevati. Omenim naj samo tri: povečanje produktivnosti, dvig splošne ravni vedenja olastni organizaciji, povečanje občutka pripadnosti organizaciji. Če hočemo izobraževanje v IMP organizirati na skupnem imenovalcu, kar je nujno, potem bomo morali med dejavnostmi sozda opredeliti tudi izobraževanje. Zavedati se moramo, da bomo nekatere skupne naloge in celo skupne funkcije sozda v bodoče lažje ali pa celo izključno lahko opravili le ob pomoči dobro organiziranega izobraževalnega sistema. Organizacijska oblika je stvar dogovora med delovnimi organizacijami, uporabniki izobraževalnih storitev. Tozdi Izobraževalni center je z uvedbo usmerjenega izobraževanja začel izgubljati del svoje funkcije, na drugi strani pa pri izbiri in organizaciji izobraževalnih programov

za druge kategorije delavcev ni imel najbolj srečne roke, kar pa je v zadnjem času popravil in je dobro zastavljeno delo tudi dalo prve dobre rezultate.

IVANA KOŠOROK iz Izipa: »Mislim, da je stalno izobraževanje zelo potrebno. V tozdi Inženiring so nekateri delavci pogojno razporejeni na delo in naloge v skladu s pravilnikom o razvidu del in nalog. Po sklepu komisije za delovna razmerja pa so jim postavljeni roki, v katerih si morajo pridobiti manjkajočo izobrazbo, kot na primer zunanjetrgovinsko registracijo, strokovni izpit v gradbeništvu in znanje tujih jezikov. S tem namenom so bila organizirana tudi testiranja na Zavodu za tuje jezike na Vilharjevi cesti. Septembra pa se bodo začeli tudi tečaji tujih jezikov.

V izobraževanju za Izipove tozde se je vključil domaški Izobraževalni center, ki spremlja in organizira izobraževanje. Toda vloga Izobraževalnega centra ni samo v tem izobraževanju, ampak organizira tudi razne seminarje.

Z akcijami Izobraževalnega centra smo sedaj zadovoljni. V preteklosti je bila situacija nekoliko drugačna, ko rezultati niso bili zadovoljivi. V prihodnje, upamo, bodo te akcije še obsežnejše in bodo našle svoje pravo mesto v okviru celotnega sozda.

IRENA ŠVAB iz Promonta: »Z novo koordinatorko izobraževanja v Izobraževalnem centru so se izobraževalne akcije povečale ter strokovno izpopolnile. Raznovrstnost izobraževalnih akcij je pripomogla, da so se številni delavci vključevali v izobraževalni proces.

Iz anket, narejenih na seminarjih, je razvidno, da so bili udeleženci zadovoljni s temami ter s predavatelji oziroma s celotno organiziranostjo. Menimo, da je potrebno izobraževalne akcije izvajati stalno ter še razširiti obseg tem z raznovrstnih področij.

V prihodnjem letu bomo morali vključiti čimveč delavcev v usposabljanje za pridobitev strokovne izobrazbe, ki bi bila internega značaja oziroma verificirana na Posebni izobraževalni skupnosti. Z enotnimi programi določenih profilov izobraževanje poenostavimo in s tem tudi zmanjšamo stroške izobraževanja. Izobraževalni center naj bi vključeval v programe tudi usposabljanje pripravnikov, s čimer bi posameznim tozdom olajšal usposabljanje v splošnem delu pripravniškega programa.

Z novo organiziranostjo Izobraževalnega centra oziroma s koordinatorko izobraževanja smo poenotili normativne akte ter način izobraževanja v posameznih tozdih.

Če bo Izobraževalni center tako nadaljeval delo, kot ga že nekaj časa opravlja, bomo z njegovim delom zadovoljni in pričakujemo uspešen nadaljnji razvoj izobraževanja.

VERA BERNETIČ iz Elektromontaže: »Zaradi hitrega razvoja tehnike v elektrodejavnosti je v Elektromontaži nastala težnja po intenzivnejšem izobraževanju zaposlenih delavcev predvsem tehničnega kadra od vodilnih monterjev pa do delavcev v operativi.

V začetku letošnjega leta smo zbrali potrebe po dodatnem izobraževanju delavcev ob delu in pri tem ugotovili, da je potrebno organizirati tečaje za inštruktorje za opravljanje proizvodnega dela in usposabljanje učencev za samostojno delo v poklicu in dokvalifikacijo delavcev, ki nimajo izpitov za visoko kvalifikacijo, so pa razporejeni na dela in naloge, za katere je potrebna visoka kvalifikacija. Skupino 23 delavcev je dodatno izobraževal za visoko kvalificirane elektroinstalaterje. Zvezni center za izobraževanje gradbenih inštruktorjev. Jeseni nameravamo vključiti v izobraževanje še eno skupino — približno 25 do 30 delavcev — za visoko kvalifikacijo elektroinstalaterjev. Tako bo izboljšana kvalifikacijska struktura zaposlenih v Elektromontaži.

Tozdi ima za svoje potrebe za področje izobraževanja referenta, ki skrbi za organizacijo in potek izobraževanja ter stalno spremlja akcije, ki jih načrtujejo delavske univerze in razna združenja kot so Društvo ekonomistov, Društvo pravnikov, Elektrotehnično društvo itd., usmerja pa tudi delavce v razne seminarje in tečaje.

Elektromontaža pa se srečuje s težavami pri organizaciji izobraževanja glede na izvajanje investicijskih del v tujini, ker gre za začasno odsotnost večjega števila delavcev in pogoste menjave kadrov.

Izobraževalni center je organiziran za skupne potrebe funkcionalnega izobraževanja za potrebe IMP-ja in v pomoč priizvajanju izobraževanja v tistih tozdih, ki nimajo svojih referentov za izobraževanje. Plan izobraževanja, ki ga je pripravil Izobraževalni center, je bil Elektromontaži v pomoč. Na osnovi tega smo Elektromontaži skupaj z IC načrtovali akcije, ki jih je organiziral

IC. Z izvajanjem načrtovanih akcij Izobraževalnega centra smo zadovoljni in pričakujemo, da bo Izobraževalni center v prihodnje usmeril več aktivnosti v seznanjanje delavcev v operativi, komercialni, prodaji in nabavi, v finančnem računovodstvu itd. z novostmi, ki jih prinaša zakonodaja na področju tržnega gospodarjenja in finančnega poslovanja.

V delovni organizaciji Iko se delavci stalno izobražujejo za potrebe delovnega procesa (o tem smo v Glasniku že pisali). Pri izobraževanju ob delu za pridobitev kvalifikacije, prekvalifikacije ali izobraževanja za druge namene v okviru raznih seminarjev pa je delavce zelo težko motivirati za tovrstna izobraževanja. Premalokrat pridejo pobude iz strokovnih služb tozdv o tem, katere delavce naj bi strokovno izobraževali za potrebe tozdv. Za dokvalifikacijo dajo največkrat pobude delavci sami, ker so motivirani s tem, da bi na ta način lažje prišli na boljše delovno mesto in do boljšega osebnega dohodka.

V Iku za izobraževanje nimajo ustreznih prostorov, pa tudi strojev in naprav, na katerih bi lahko izvajali program izobraževanja.

Približno eno leto je zelo zavzet za te oblike izobraževanja tudi domaški Izobraževalni center.

V Iku pričakujejo ugodno rešitev verifikacije tega izobraževanja in nekaterih profilov poklicev kot so prva in druga stopnja zahtevnosti obdelovalca kovin, skupinovodja, specialist strojne obdelave. Od Izobraževalnega centra pa pričakujejo še več sodelovanja tako pri organizaciji in izvedbi seminarjev in tudi strokovne pomoči. Morda bi bilo prav, da bi v okviru sozda dobili kje v centru Ljubljane učilnico za seminarje, ki bi prišla prav tedaj, ko Iko ne bi imel dovolj svojih slušateljev, pa bi zraven prišli še delavci drugih tozdv z ljubljanskega območja.

Prav bi bilo, da bi se Izobraževalni center vključil tudi v pripravniško izobraževanje predvsem za poklice, za katere so že sedaj izobraževali v tem domaškem tozdu (strugarji, ključavničarji itd.). S tem bi lahko tudi zagotovili polno zasedenost IMP-jevega dijaškega doma.

V Skipu je dejal vodja kadrovske službe tozda Vili Zavbi, pomagajo vsem, ki se hočejo izobraževati. Sklop delavci se izobražujejo na seminarjih, tečajih za opravljanje samoupravljaljskih funkcij, za računalništvo, za civilno zaščito, za pridobitev visoke kvalifikacije. Vse to organizira domaški Izobraževalni center. »Pričakujemo in želimo«, pravi Vili Zavbi, »da bi Izobraževalni center pridobil verifikacijo za izdajanje eksternih priznanj o usposobljenosti delavcev, ki se izobražujejo v okviru Izobraževalnega centra. Od tega tozda tudi pričakujemo dobre programe izobraževanja in želimo, da bi organiziral tečaje čimbolj racionalno in strnjeno.

Skipovi delavci se udeležujejo tudi drugih seminarjev, ki jih organizirajo večje tovarne in inštituti, Univerza, Višja tehnična šola. Na ta način si pridobijo nova znanja na področju varjenja, tehnoloških postopkov,

Iso in krajevna skupnost

Združevanje za skupne potrebe

Povprašali smo tozdi ISO, kako sodeluje s krajevno skupnostjo na svojem območju, pa so povedali, da je njihova krajevna skupnost Konjska vas. Med njo in tozdom ISO ni posebnih skupnih akcij.

V okviru skupnih akcij skupščine občine Slovenske Konjice pa se ISO vključuje po svojih zmoglostih. Stalna oblika vključevanja je združevanje sredstev (4 odstotke) iz čistega dohodka za infrastrukturno gradnjo po planih krajevnih skupnosti. Na ta način je dosežena solidarnost med krajevnimi skupnostmi — tudi tistimi, ki na svojem območju nimajo organizacij združenega dela. Namen tega združevanja je v tem, da naj bi se tako hitreje izenačevali pogoji življenja, oziroma naj bi se manjšale razlike med mestom in vasjo na področju družbenega standarda.

Tozdi ISO včasih finančno in materialno pomaga nekaterim krajevnim skupnostim, iz katerih so njegovi delavci ter s tem pomaga reševati njihov krajevni in družbeni standard.

V svetu Krajevne skupnosti Konjice pa ima ISO delegata. M. P.

seznanjajo se z novimi obdelovalnimi stroji itd.

Vsake dve leti pa se v okviru DO Iko udeležujejo seminarja iz varstva pri delu.

Od približno 174 delavcev iz tega tozda, se letno udeleži seminarjev in tečajev okoli 60 delavcev, od katerih se jih polovico izobražuje v okviru Izobraževalnega centra.

MARIJA SERVATZY iz PMI Maribor: »Na področju izobraževanja za potrebe IMP je bila do letos velika vrzel, kajti, menim, da bi morala biti vodilna nit izobraževanja prek sozda. Predvsem lahko rečem, da delovna organizacija ni poznala delo drugih IMP-jevih delovnih organizacij.

Letos pa so se začele izobraževalne akcije, ki jih vodi domaški Izobraževalni center. Po načrtu, ki ga je leta izdelal, so akcije tudi stekle. V PMI-ju je bilo veliko zanimanja za to izobraževanje, saj so delavci naše delovne organizacije pogrešali take akcije.

Eden od seminarjev, ki ga je organiziral IC, je bil v Mariboru in sicer za projektante. Na njem so se delavci seznanili s proizvodnim programom sozda IMP. Udeležba na tem seminarju je bila velika. Zanj so se zanimali tudi delavci iz drugih tozdv zunaj IMP-ja in se ga nekateri tudi udeležili, čeprav niso bili povabljeni. V ozidh zunaj IMP-ja se zelo zanimajo za IMP-jeve izobraževalne seminarje. Zato bi bilo prav, da bi v prihodnje organizirali kakšen seminar, na katerega bi povabili še delavce drugih tozdv in jim predstavili IMP-jeve proizvodne programe.

Doslej so se IMP-jevi delavci udeležili naslednjih seminarjev, ki so bili v Ljubljani: seminarja o deviznem poslovanju; o finančah v združenem delu v sozdu IMP seminarja o upo-

rabi računalnika za organizacijo dela; seminarja o uzancah v finančnem poslovanju in o novih predpisih na tem področju; seminarja o usposabljanju novega sistema osebne proizvodnje; seminarja o usposabljanju predsednikov in članov izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata. Tako so si lahko delavci na teh seminarjih izmenjali svoje strokovne izkušnje na več področjih. Seznanjali pa so se tudi s programom proizvodnje v njihovih tozdi in z novimi dosežki v tehniki.

Do konca leta pa se bodo PMI-jevi delavci udeležili še vseh drugih namenovanih seminarjev v okviru sozda, je seminarjev s področja računalništva, seminarja o studiji dela in o seminarja o gospodarjenju z materialom, seminarja o mentorstvu pravnikov ter seminarja za inštruktorje proizvodnega dela in pripravnikov.

Menim, da tega izobraževanja smemo zanemariti, saj se to ob samo obrestuje in naj ne bi na to nepotrebno zapravljanje časa.

Pri tem izobraževanju je Izobraževalni center odigral veliko vlogo, je pridobil predavatelje in proizvajalce organizatorja seminarjev. Njega pričakujemo, da bo v prihodnje naše delavce izobraževal v kolikšni meri, da bi lahko pridobili kvalifikacijo predvsem tisti delavci, ki v PMI-ju deficitarni ter, da bi s seminarji nadaljevali.

Ti seminarji namreč poleg tega, koristijo posameznim tozdom, pomenijo, tudi povezavo tozdv in delovnih organizacij v okviru sozda. Prav bi pa bilo, da bi tozdi v prihodnje dajali več iniciativ za te posameznih seminarjev.

MARIJA PR

Preslabotne luči, ki gorijo tudi, ko ni treba

Mračno razmišljanje

Če pogledamo po naših obratih in tudi pisarnah, pa skladiščih in drugih, opazimo, da se dela in hodi v polmraku. Bolj redko bi našli mesta, kjer bi dokazali, da je dovolj svetlobe, za delo. Tako še vedno pade v oči resnica, da so korita z lučmi kar previsoko nad stroji, cevi, nih žarnice pa je tudi že ob montaži polovica zanič, kar smo ugotovili v neki delavnici ob nedavni postavitvi teh teles po več mesecih čakanja na izboljšanje svetlobe, ki je bila prej vrsto let morda v komu dvotretjinski vrednosti, če bi seveda ne bilo pogostih »erkavanj nadomeščanje pa je bilo kar tako, bolj ob priliki kot potrebi, tudi za radi pomanjkanja žarnic.

Zdaj ko bo delavnica imela vsaj nekaj časa dovolj svetlobe morda celo preveč, ker se nekateri kar pritožujejo nad preveliko bleščavo, bo delo zato gotovo boljše. Ob tem sem se spomnil, da so stroji nekda imeli tudi svoje luči, zdaj pa je vse to odpravljeno. Čeprav stroji delajo sence drug drugemu, se zanašamo na luči pod stropom, ki pa so po več metrov visoko. Da smo s tem zadovoljni, verjemo ni pohvalno. Ostane pa še druga zadeva — kar dosti jih je v delavnici, ki nimajo občutka, kdaj luči ugasniti, ker je dnevne svetlobe dovolj (recimo brusilnica na Traiti). Spet druge si privoščimo, da enemu delavcu ponoči sveti kar 64 cevnih žarnic. In če (kar je običajno) še aktivno ne dela, potem niti za potrošeni električni tok ne zasluži.

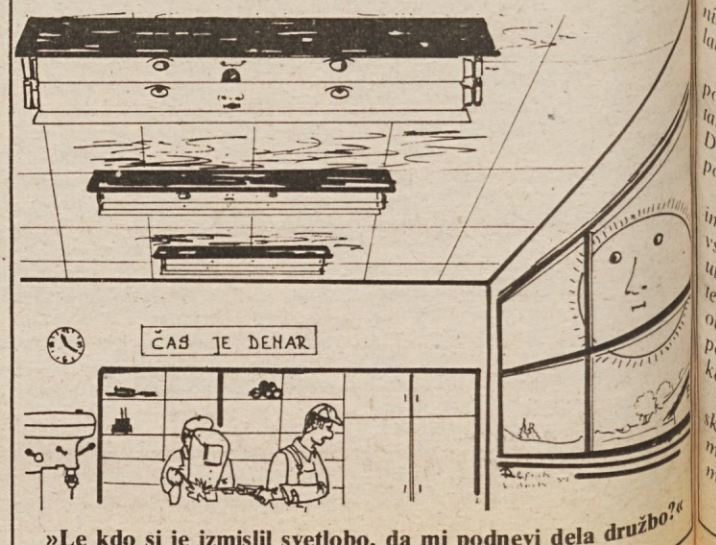
Človeka takšni primeri razjarijo in se vpraša, ali se vsi zavedamo, da moramo danes misliti na vsak zapravljen dinar. Škoda bi praviloma moral povrniti povzročitelj, ker se do tujega imetja, čeprav to last nas vseh, obnaša neodgovorno in škodljivo — čisto drugače kot doma do svojega.

Pa še to: Ker je delo osnovna človekova dolžnost, moramo vedeti, da je tudi nepravilno nastavljena in koriščena svetloba vzrok, da nam gre tako, kot bi moralo. To lahko ugotovi vsak, če je količkar razsodben in ima hotenje, da bi bilo vsakomur, njemu in drugim, omogočeno uspešno delo. Torej moramo biti zahtevni tudi do teh zadev, da se jih uredi. Kajti dela v razmerah, v katerih svojih nalog ne more opraviti niti dobro niti varno, potem je treba to urediti, drugi pa, ki ima pogoje, pa se nemarno obnaša do dobrin, ki so mu dane za upravljanje dela, mora biti zaradi nemarnega obnašanja opozorjen, tudi vsak dan, če si ne zapomni, kako se dela! Za pravilno organiziranje dela, pa tudi vemo — in če svojih dolžnosti ne opravlja v redu, potem moramo najti zdravilo tudi za take odnose, ker bi lahko rekli: »Kakršen pastir, take tudi ovce!

Torej vsak se lahko ob tem zamisli.

FRAN VODNIK

Sonce se pritožuje

»Le kdo si je izmislil svetlobo, da mi podnevi dela družbo?«

Poročilo Izobraževalnega centra

Trudijo se čim prej urediti verifikacijo

Iz Izobraževalnega centra smo tudi dobili Poročilo o delu na področju vzgojno-izobraževalne dejavnosti za IMP-jeve delavce. Poročilo objavljamo, ker dopolnjuje ugotovitve delavcev kadrovskih služb in izobraževalnih referentov.

1. Izvajanje izobraževalnih akcij

Cilj izobraževalnih akcij je permanentno izobraževati delavce za sedanje in prihodnje naloge, spodbuditi delavce, da s svojim znanjem, izkušnjami in spretnostmi izboljšajo splošno in strokovno izobrazbo sodelavcev in pospeševati prenos znanja.

Izobraževalne akcije smo organizirali v okviru delovnega plana Izobraževalnega centra za leto 1984 in smo v prvem polletju s pomočjo sodelavcev iz drugih organizacij sozda IMP organizirali 17 izobraževalnih akcij. (16 v Ljubljani, eno v Mariboru). Akcije — predavanja so vodili delavci z raznih sozdvih organizacij, obravnavana tematika pa je bila različna: od strokovne problematike do poglabljanja in utrjevanja družbenopolitičnih znanj. Udeležba na akcijah je bila zadovoljiva (povprečno 20 delavcev) in razveseljivo je, da so se akcij redno udeleževali tudi delavci iz tozdv izven Ljubljanske regije.

S pomočjo mnenj, ki so jih poskušali zabeležiti na anketnih listih, bomo v drugem polletju poskušali izboljšati določene pomanjkljivosti (npr. oblikovanje gradiva, pravočasno posredovanje tematike) in upamo, da bomo z uporabniki tudi naprej sodelovali tako dobro kot doslej.

2. Verifikacija

IC je v letu 1984 planiral tudi verifikacijo tozda. Pri oblikovanju in zbiranju potrebne dokumentacije se srečujemo z različnimi problemi in tako bomo morali najprej rešiti določena statusna vprašanja tozda Izobraževalni center, ki pa so povezana s spremembami in dopolnitvami samoupravnih aktov. Ustrezen status tozda je namreč eden bistvenih pogojev za pridobitev verifikacije.

IC s pomočjo sodelavcev, strokovnjakov v tozi in delovnih organizacijah, s sodelovanjem predstavnikov Zavoda za šolstvo SRS in Pisa za metalurgijo in kovinarstvo oblikuje programe za izpopolnjevanje in usposabljanje delavcev za tista dela in naloge za opravljanje katerih naše organizacije težko pridobijo kadre v okviru rednega šolanja. Ko bodo ti programi oblikovani, jih bomo predložili strokovnim svetom ustreznih Pisov v verifikacijo in na podlagi pozitivnega odgovora zaprosili za verifikacijo tozda IC. Programi usposabljanja in izpopolnjevanja bodo torej oblikovani na podlagi potreb organizacij, predavatelji bodo delavci — strokovnjaki iz sozda, slušatelji pa bodo po uspešno končanem izobraževanju prejeli spričevalo oz. potrdila o pridobljenem znanju, ki bodo veljavna tudi izven IMP-ja.

Če bomo do jeseni uspeli urediti dokumentacijo, bomo tako prosili za verifikacijo IC in tako v zimskem semestru že začeli izvajati posamezne programe izpopolnjevanja in usposabljanja.

3. Interno izobraževanje

V letošnjem zimskem semestru smo zaključili dva tečaja za pridobitev interne kvalifikacije. Z internim izobraževanjem bomo nadaljevali, ker delavcem in organizacijam združenega dela tudi tako pridobljena izobrazba za opravljanje določenih del in nalog zadostuje.

4. Sodelovanje z delavci v splošno kadrovskih službah

IC redno sodeluje z delavci v tozdih, DO-jih in delovnih skupnostih, ki se ukvarjajo s problematiko izobraževanja (4 sestanki). Na sestankih smo reševali problematiko pripravništva, inštruktaže, mentorstva itd.

Na teh področjih je še precej nerešenih vprašanj in večkrat je zaradi specifičnosti posameznih organizacij težko najti skupen jezik.

Kljub odslednosti se sestankov poleg delavcev ljubljanske regije redno udeležujejo sodelavci iz Maribora, Kopra, Ivančne gorice, Idrije. Zadovoljivo sodelujemo tudi z delavci iz Murske Sobote, Ruš in upamo, da bomo z dobro opravljenim delom pridobili k sodelovanju tudi delavce v tistih organizacijah sozda IMP, ki se nam dosedaj še niso pridružili.

ANČA DEBELJAK

Obraz iz kolektiva: Ivan Šantavec iz Bliska si ni še nikoli privoščil dopusta

Z regresom je šel Boško v kolonijo

Dopusti so te dni glavna tema pogovorov. Ampak letos je malo drugače kot prejšnja leta. Ne govorimo več toliko, kaj vse smo si privoščili in kako fino je bilo — več je tega, česar si nismo mogli privoščiti.

Poznam ljudi, ki so doslej hodili dopustovat na Mallorca ali grške otoke (»Da bi v sindikalnem domu še ves dopust gledal iste obzore kot vsak dan v službi, ne, to pa ne!«), pa jim je zdaj počitniški dom čisto dober. Poznam take, ki so prej hodili v počitniški dom, pa so se zdaj namenili kemone, ki so si že prej komaj privoščili letovanje v sindikalni prikolici in bodo letos dopustovali doma. (»Doma je najlepše, mar ne?«)

Ivan Šantavec iz Bliska pa je eden tistih, ki letos ne bo spremenil svojih dopustniških navad. Dopust bo lepo preživel doma. Tako kot ga je lani. In predlanskim. In predpredlanskim. In

ZAHVALE

Ob boleči izgubi moje mami se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem, ki so mi pomagali pri hitri vrnitvi iz Iraka.

MATJAŽ PONEBŠEK

Ob izgubi mojega draga očeta se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem IMP-ja za izrečena sožalja, darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Posebno se zahvaljujem DE Irak, ki mi je omogočila pravočasni odhod v domovino.

ERVIN FORSTNER

Ob boleči izgubi najinega očeta se iskreno zahvaljujem izvršnim odborom sindikata Telekomunikacije in Energetika, sodelavcem in prijateljem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

ANA STRAH
MIHAELA ZUPAN

sploh vsako leto, kar mu kot delavcu v združenem delu pripada redni letni dopust. To pa je že štirindvajset let.

Ivan Šantavec, star štirideset let, dela v pripravi dela za montažo, potem ko je bil kot monter vrsto let na gradbiščih. Poročen, ima dva sinova — stara 9 in 5 let. Živi v Murski Soboti.

»V svojem življenju še nisem bil en sam dan na dopustu, ne sam in ne z družino.«

Ampak proste dneve izkoristite? »Ja, to ja. Oče ima kmetijo in dopust vzamem, ko je sezona, da mu pomagam na njivah. Tako nisem imel nikoli časa, da bi šel kam letovat. Leta 1981 sem začel zidati in od takrat je časa in denarja še manj.«

In kako napreduje gradnja? Ze stanujete v novi hiši?

»Tako, tako. Stanovanje v novi hiši smo si že uredili in staro podrli, ker je bila zanič. Ampak čaka nas še dosti dela.«

Kaže, da ste gradnjo po slovenski navadi zastavili na veliko. Koliko kvadratnih metrov pa meri vaša hiša?

Kar nerodno mu je bilo, ko je rekel: »Kakih 130 do 140 kvadratnih metrov stanovanjske površine bo, ko bo hiša končana.« In takoj je začel dokazovati, da ne gre v takšno razkošje po lastni volji, kot da bi bilo to kaj slabega. »Veste, hiša je nadstropna. Ampak tu v Murski Soboti imajo urbanistični načrt, kjer je v grobem že določeno, kakšne morajo

biti hiše. Potem moraš delati, kot oni zahtevajo in ne po svojih zmožnostih. Saj ne bi potreboval tako velike hiše.«

Saj imate dva sinova. Čez dvajset let boste ugotovili, da je hiša premajhna.

»Drži. Če bo treba, bomo lahko uredili vsaj še eno stanovanje za sina. Najbrž bo hiša čez dvajset let res premajhna. Samo danes je kar predraga zame.«

Koliko časa boste še zidali?

»Tega vam pa danes res ne vem povedati. Vse je odvisno od denarja. Delal bom, kakršne bodo moje finančne možnosti. Ampak danes je vse tako drago, da je groza. Posojila, kar sem jih dobil, sem že izčrpal, novih si trenutno niti ne upam vzeti. Ne vem, kako bo šlo naprej.«

Z dopusta sva preskočila na gradnjo, ker je pač hiša kriva, da Ivan Šantavec o počitnicah neke na morju najbrž še dolga leta ne bo ra-

in kako se vam je zdelo?

»Saj je lepo na morju. Ampak, veste, jaz vročine ne maram. Dovolj je imam na polju ali pa na strehi. Če bi že šel na dopust, bi verjetno raje šel v hribe. Ali pa bi bil v senci.«

Saj res. Recimo, da bi imeli dovolj časa in denarja za letovanje, kam bi šli?

Seveda sem ga presenetil s tem vprašanjem, saj očitno sploh ne razmišlja o teh zadevah. Kar nekaj časa je tuhtal:

»Sel bi nekam, kjer še nisem bil...«

In potem je razmišljal naprej:

»Slovenijo sem že skoraj vso...«

Kot monter na terenu?

»Ne, to ne, saj Blisk dela večinoma v svoji regiji. Če odstejem Cavtat, so bili skoraj vsi drugi objekti v Prekmurju. Ampak hodil sem na izlete, če je bila možnost. Z družino, pa tudi na sindikalne izlete redno hodim!«

Skratka, videl sem, da Ivan Šantavec ima žilico za potovanja. Ni eden tistih, ki jim je zopna že misel, da morajo nekam zdoma. Kar živo ga zanima, kako je drugje. Skratka, ima željo po spoznavanju novih krajev in ljudi. Tako je rekel:

»V Bosni nisem bil še nikoli, ne pri vojaki in ne drugace. Pravijo pa, da je to lepa dežela in res bi šel rad enkrat tja, če bi imel možnost.«

Na sindikalne izlete torej hodite?

»To pa redno. Spadam med stalne izletnike v Blisku. In moram reči, da se z drugimi stalnimi izletniki že pogovarjamo, kam bi šli na naslednji izlet. Razmišljam o tem, čeprav sicer nisem član ožjega sindikalnega vodstva. Ampak mi »stalni« vseeno damo svoje predloge in običajno nas upoštevajo.«

Kot »stalni« — kaj mislite o tistih kolegih, ki ne hodijo na sindikalne izlete. Saj imate verjetno tudi v Blisku takšne?

»Ja seveda, tudi pri nas ne gredo vsi.«

Kaj mislite o tistih, ki ne hodijo — pa ne tistih, ki imajo za to objektivne razloge, ampak tistih, ki pravijo, da jim ni do skupnega izleta z ljudmi, s katerimi so itak stalno skupaj.

»Ne vem, zakaj jih to moti. Tretjino dneva smo skupaj pri delu. Zakaj se ne bi vsaj enkrat letno tudi skupaj poveselili?«

Vrniva se na razpravo o dopustih! V IMP poznamo regresiranje letovanja v Počitniški skupnosti. Tudi pri vas v Blisku sindikat gotovo kaj primakne k počitniškim prikolici. Skratka, kdor gre letovat v IMP počitniški dom ali v Bliskovo prikolico dobi poleg gotovinskega regresa za dopust še dodatno pomoč, ker plača za letovanje manjšo ceno. Vi pa si letovanja ne morete privoščiti in ste za to prikrajšani. Se vam zdaj prav, da dobijo takšno pomoč tisti, ki si že itak lahko privoščijo več kot vi?

Zasmejal se je temu vprašanju. »Veste, da o tem sploh še nikoli nisem razmišljal.« In čez čas je še dodal: »Čisto v redu se mi zdi, da podpiramo letovanje preko IMP tudi finančno. Saj mogoče bom tudi jaz enkrat imel možnost iti na morje in takrat bom tudi sam deležen te subvencije.«

Nato sem mu zastavil še bolj smešno vprašanje: Kaj boste naredili z regresom za dopust, če vendar ne greste na dopust?

»O, regres je že odnesel Boško (njegov sin)! Za kolonijo.«

Nekaj je pa še ostalo?

»Čisto nič. Kolonija stane 4.600 din, nekaj pa smo dali fantu v žep, da bo imel za kak sladoled...«

Z ostankom si boste pa vi privoščili kakšno pivo?

»Čakajte, čakajte! Potem je bilo treba še marsikaj kupiti, kar potrebuje fant v koloniji: Kopalke, majice in take stvari. Ne moreš ga pustiti na morje v tem, kar nosi doma, da bo hodil okrog kot kak siromaček. Regresa je bilo premalo, sem moral še dodati.«

In čez čas je nadaljeval: »Poglejte, kakšna draginja je! Zadnje čase je že obupno, vse se draži, gradnja sploh, pa tudi hrana in vsi življenjski stroški — delavske plače pa so majhne. Pa kar naprej govorijo o omejevanju cen, ampak to so samo govornice, v resnici se pa vse draži.«

Res je težko. Nekateri so se zaradi draginje odpovedali letovanju — čemu se boste vi?

Spet se je zasmejal. Ne vem, zakaj se ljudje včasih smejemo stvarim, ki niso smešne, stvarim, pred katerimi smo nemočni. Omenjam ta smeh, kajti imel sem občutek, da je Ivan Šantavec vendarle optimist in verjame, da se bo nekako rešilo, čeprav je moral reči:

»Ne vem, čemu bi se lahko odpovedal. Nobene rezerve nimam. Saj si že doslej nisem nikoli privoščil nobene razkošja.«

In čez nekaj časa je še dodal:

»Skromno bomo živeli. Več bomo delali. Morali bomo več delati. Res ne vem, kako bo, ampak nekaj bo treba narediti.«

LOJZE JAVORNIK

Doživetje

Iznajdljiva delavka in nevedna šefinja

Sedela sem s kolegom v lokalu. Pri sosednji mizi sta sedeli dve kolegici in se veselo hihitali. Zaslišala sem ime IMP in prislunila pogovoru, ker sem tudi sama zaposlena pri tem podjetju.

Neka tovarišica obilne postave je hotela pripovedovati, kako pri njih »uvažajo« v dopoldanskem času.

»Zjutraj se pri nas zbere večja skupina sodelavk in sodelavcev ter debatiramo ob kavi vse do malice. Po malici pa zopet hrana in tako je dopoldan skoraj mimo. Nihče se ne zmeši za nas, še manj pa šefinja, saj je skoraj nikoli ni. Ker je čas polletnega obračuna in dela v dopoldanskem času ne zmorem, sem zaprosila za odobritev nadur v popoldanskem času. V tem stabilizacijskem času se je pač treba znajti tako, da dopoldan delam za družbo, popoldan pa dobiček za sebe.«

In glej ga zlomka! Njena nevedna šefinja ji je dovolila delati v popoldanskih urah vse do večera.

Odkrito vam povem, da me je to pripovedovanje ganilo in spodbudilo, da za ta primer zve tudi javnost.

Nisem več mlada (sem tik pred upokojitvijo), pa tudi starokopitna ne, a vseeno se mi zdi, da bi lahko imela ta mlada tovarišica vsaj malo več odnosa do dela in življenja nasploh. S tem pa mislim reči tudi to, da naj odgovorni ne bi samo grelji svojih stolčkov, ampak tudi kaj dali od sebe.

S. F.

Izposojena karikatura

Fant, to je zadnja runda, zmanjkalo mi je regresa.

Obraz iz kolektiva: Milan Štibilj iz tozda Inženiring

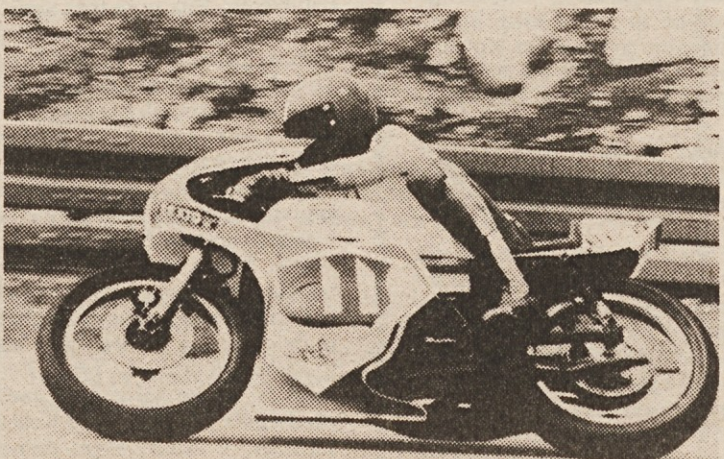
Zaljubljen je v hitre motorje

Prvič sva se z Milanom Štibiljem srečala na letošnjih zimskih športnih igrah IMP-ja v Kranjski gori. Tekmoval je za tozda Inženiring in dosegel v veleslalomu v svoji kategoriji tretje mesto.

Milan je ljubitelj športa. Zelo rad smuča, rad ima šport in rekreacijo, je pa tudi ljubitelj čisto posebnega športa. To so cestno-hitrostne dirke z motorjem. O tem, da je navdušen nad vožnjo z motorjem in da je z motorjem tudi tekmoval na republiških in državnih prvenstvih, mi je pripovedoval kasneje. Marca letos se je po dveh letih dela v Iraku vrnil domov, na svoje prejšnje delovno mesto.

»Pri devetnajstih sem se prvič ponesrečil z motorjem. Takrat je

nisem ravno poceni odnesel. Kar precej časa sem preležal v bolnišnici. Vendar veselja do motorjev nisem izgubil. Predvsem veselja do hitrosti. Leta 1979 se mi je ponudila enkratna priložnost, da sem svoj motor zamenjal in nekaj nato na obroke tudi doplačal, za tekmovalno yamaha TZ 250 ccm. Tak motor ima 60 KS in doseže približno hitrost 240 km na uro, odvisno od prestavne razmerja. S tem motorjem sem nato začel tekmovali. Doma sta žena in mama sicer na-

Milan Štibilj v akciji.

protovoli, vendar sem imel motor že kupljen in tudi veliko volje. Naslednjo sezono sem se prvič udeležil državnega prvenstva v cestno hitrostnih dirkah v razredu do 250 ccm in bil v skupni uvrstitvi na devetem mestu. Na začetku sem na tekmovanja hodil sam. Če se mi je karkoli zgodilo, če se je pokvaril motor ali kaj podobnega, sem vse sam popravil. No kasneje so me začeli na tekmovanja spremljati tudi prijatelji, tako, da sem le imel pomoč pri nesreči ali okvari.

Za najboljše so takrat še podeljevali denarne nagrade, sicer ne veliko, a pri športu, kakršen je to, vsak dinar prav pride. Zadnji dve leti tega ni več, saj že sama organizacija takega tekmovanja toliko stane, da je težko podeljevati še denarne nagrade. Nekateri so bili celo proti temu, da bi se pri nas sploh še organizirale take prireditve, češ da je to za naše razmere drag in neprimeren šport. Vendar je ta šport, če že ne vsem dosegljiv, pa le toliko popularen, da se ni dalo kar tako opustiti republiških in državnih tekmovalj.

Leta 1981 je imel Milan že dva stalna mehanika. Lada Špura in Janeza Pavliča, ki sta ga spremljala na tekmovaljih. V sezoni 1981 je na republiškem tekmovalju v svoji disciplini zasedel

tretje mesto. Jeseni istega leta je nato odšel na delo v Irak in si s prihranki po šestih mesecih kupil novejši motor yamaha TZ 250. S tem motorjem, ki je bil kvalitetnejši od prejšnjega, je leta 1982 tekmoval na republiškem prvenstvu in postal republiški prvak v svoji kategoriji. V državnem merilu se je na tekmovaljih uvrščal med najboljših pet. Mednarodnih tekem se ni udeleževal, ker so bili stroški le preveliki, pa tudi konkurenca prehuda.

»Od sezone 1982 nisem več tekmoval, motor sem prodal.« pravi Milan, »iz Iraka sem se vrnil marca letos in aktivno ne mislim več tekmovali. Zamudil sem že celo tekmovalno sezono v lanskem letu pa tudi dosti drugih obveznosti je, ki mi jemljejo čas za resnejše priprave na tekmovanja. Dvajsetega maja letos sem spremljal brata na državno prvenstvo v cestnih hitrostnih dirkah z motorjem, ki je bilo v Novem Sadu. Tako bom še zmeraj blizu športu, ki ga imam rad. Marsikdo pravi, da je to šport izbranec, ne ve pa, da je vanj vloženece veliko lastnega truda, samostojnega dela in odrekovanja. Motor moraš tudi vzdrževati, ne samo voziti in tehniko se ne neho izpolnjuje. Res, da je zelo nevarno, velikokrat tudi usodno, a to je pač neizbežno dejstvo tega športa.«

METKA BAJDA

Storite kaj zase med dopustom!

Len človek je prazen

»Igram košarko, plavam, kolesarim, delam portrete, oljne slike, tudi razstavo sem že imela, modeliram keramične izdelke, tudi na glasbo se precej spoznam.« nam na vrtu pri Kamniku razlaga 23-letna Samoborčanka, ki je s petdesetimi drugimi iz svojega kraja prišla na obisk Velike planine.

To živahno, lepo, postavno dekle nam je pokazalo svoje mišične roke, da smo ji za športno, oziroma rekreativno dejavnost verjeli, a radovednost je še vrtila naprej. Ona pa je na vsa vprašanja odgovarjala strokovno in preprosto, kot bi govorila: »Dober dan.«

Vendar v tako vsestransko dejavnost smo še vedno dvomili in zato vprašali drugo dekle v bližini, kaj pa ona počne? »Službo imam in nič drugega ne počnem, res ne...« je bila iskrena.

In zdaj se je tudi meni odprlo. Primerjal sem ju in razlika je bila očita. Že po postavi, na kar moški dosti damo, potem pa govorjenju (če ga je preveč, nam včasih ni všeč; da vlečeš besede ven, pa tudi ni prijetno). Radovednost seveda ni vedno umestna, ali planinski ljudje si upamo marsikaj ziniti. To ni nobena nesreča, ampak nas zbližuje.

No zgodba ni nobena posebnost, okrog sebe bi jih našli še dovolj, je pa takšno primerjanje le koristno. Vemo, da so človekovi možnosti le nekako za desetino izkoriščeni, to je založeno z znanjem, vse ostalo so proste kapacitete, ki bi jih lahko koristili v svojo ali tujo korist. Vendar, če smo realni, si miselne obremenitve ne privoščimo kaj dosti, največkrat le toliko kot je minimalno potrebno. Toliko da preživimo, grobo povedano. Pa je to umestno v času, ko z marsičem nismo zadovoljni, ko je potrebno še toliko znanja, truda, da bi se lahko ohvalili: »Storili smo vse po svojih možnostih?«

Še tretje dekle je odgovorilo: »Zjutraj grem zgodaj na službeno pot, dva, trikrat tedensko...« »Ja, kaj pa družina? Če bi to imela, si take službe ne bi mogla privoščiti... Pa poroka bo?« »Je še čas...« Dekle pa, da bi se sto dedcev teplo zanjo, ali izgleda: služba ji še vse pomeni.

Mnoge med vami, po pisarnah in drugje v službi, ste take, da imate v sebi skrit talent, samo nekako ne zaživite; oziroma se izgubi v urinjenosti in se vam ne da še kaj početi, potreben je počitek... Počitek pa vam pomeni sedenje ali ležanje, morda še kakšna druga oblika pasivnega lenarjenja, nikakor pa ne prepiranje, da šport pomeni pravi odmor. Recimo tek, pospešena hoja, kolesarjenje itd, ker to krepi telo. Počutje po rekreaciji je boljše kot po sedenju.

Gornji primeri niso kaj posebnega, le dokaz, kakšne sposobnosti skriva v sebi ženski svet, le aktivizacija malo spi. Poletje vam odpira možnost, da pogledate v svoj JAZ s sklepom: »Tale šport bo tudi meni koristil!« Če bo v pravi meri, ne boste razočarani.

FRAN VODNIK

22. septembra — četrte letne športne igre IMP

Kot smo že pisali, bo četrte letne športne igre organizirala delovna organizacija Emond v soboto, 22. septembra v Ljubljani.

Organizacijski odbor je že pripravil program iger. Zbor ekip bo ob 8. uri na parkirišču ob Dečkovi ulici (severno od IMP-jevega proizvodnega kompleksa med Vojkovo in Dečkovo). Slovesna otvoritev bo na dvorišču Šole za slušno in govorno prizadetih mladino ob Dečkovi ulici.

Po otvoritvi bodo organizatorji odpeljali ekipe na športne terene, kjer se bodo vse tekme začele ob devetih.

Izjemoma bodo štiri ljubljanske kegljaške ekipe tekmovala že prejšnji popoldan, o čemer bodo posebej obveščene. To izjemo naredili, da bi lahko igre zaključili čim prej, saj iz dosedanjih izkušenj vemo, da se najbolj zavleče ravno kegljaško tekmovalje.

Organizatorji prosijo udeležence, naj do 1. septembra sporočijo točno število udeležencev, ki jim je treba zagotoviti kosilo — tako tekmovalcev kot tudi spremljevalcev.

Kosilo bodo pripravili v Centralni kuhinji na Vojkovi ulici, kjer obljubljajo, da se bodo za IMP-jeve športnike še posebej potrudili, da bo obilno in dobro. Izdali so tudi ceno: 280 dinarjev.

L. J.

Pevke in pevci

Včlanite se v Pevski zbor IMP!

Vse ljubitelje petja in lepe slovenske pesmi obveščamo, da bosta pevski zbor IMP (ženski in moški) začela ponovno vaditi 4. septembra 1984. Vaje bodo vsak torek ob 16. uri na upravi sozda IMP, Titova 37.

Naprosamo vse, ki bi želeli sodelovati v pevskih zbora, naj se zglasijo kar na vaji ali pa svojo željo povedo pevki ali pevcu v svoji sredini, kjer bodo dobili tudi potrebne informacije o delu zbora in Pevskega društva IMP. Posebej dobrodošli pa so pevci, ki že pojejo ali so peli do sedaj v drugih zbora zunaj IMP-ja.

V pevskih zbora je poleg trdega dela tudi mnogo lepih in nepozabnih trenutkov, predvsem pa osebnega zadovoljstva, da s svojim prispevkom v tej kulturni dejavnosti aktivno sodelujemo pri razvoju in ohranitvi naše lepe slovenske pesmi.

Kdor rad poje, ne misli slabo! Podrobnejše informacije lahko dobite pri predsednici Pevskega društva IMP Ani Šuštar tel. 321-996 ali tajniku Janezu Kržmancu tel. 318-140. Vabljeni!

S POTI PO HRIBIH • S POTI PO HRIBIH • S POTI PO HRIBIH • S POTI PO HRIBIH

Spomin na lepi izlet v dolino Soče: Spomenska slika pred Kugyjevim spomenikom. (Foto: Stane Novak)

Celjani obiskali Posočje

V soboto in nedeljo, 16. in 17. junija, smo člani Društva ljudske tehnike (DLT) Klima Celje organizirali dvodnevni izlet po Posočju.

Pot nas je vodila preko Ljubljane do tehniškega muzeja Slovenije v Bistri pri Vrhniki. Muzej je zelo lep in bogato urejen z različnimi eksponati s tehničnega področja, so se strinjali vsi člani kolektiva. Po ogledu muzeja smo nadaljevali pot proti Cerknem. Štiri kilometre od tega kraja je

poznana slovenska partizanska bolnišnica Franja. Ti objekti so bili zgrajeni v letu 1943 in so hkrati lahko sprejeli preko 100 ranjencev. V času NOB pa je bilo v tej bolnišnici tudi preko 500 težkih ranjencev in le zavesti domačinov ter težki dostopnosti gre zahvala, da sovažnik bolnice

3. septembra na Tromejo

Izlet na Tromejo bo 9. septembra. Odhod avtobusa bo ob 6. uri zjutraj s Titove 37. V primeru slabega vremena izlet odpade oz. se preloži na 16. septembra na isto uro. Planinsko društvo IMP bo za ta izlet organiziralo poseben avtobus. V njem stane 500 dinarjev. Intenzivni naj se za ta izlet prijavijo Mariji Jelačić na Titovi 126, tel. 343-871, kateri naj plačajo za vožnjo. Pri njej lahko dobijo tudi vse ostale informacije.

Krvodajalska akcija v Murski Soboti

Bliskovi in Panonijini krvodajalci skupaj darovali kri

Aktiv krvodajalcev Panonije je organiziral krvodajalsko akcijo skupaj z Bliskom in kar živo je bilo na transfuzijski postaji splošne bolnišnice v Murski Soboti. Nabrata se je dolga vrsta krvodajalcev iz obeh kolektivov in tako je prva skupna akcija lepo uspela.

Za blisk so dali kri: Janez Hegeduš, Čedomir Petrovič, Branko Topolovec, Anton Rancigo, Andrej Zdravec, Slavko Štiblar, Jože Voroš, Karel Kolar, Maks Čeh, Franc Čiur, Vojmir Gonboc, Branko Fujs, Franc Krap, Milan Matko, Marjan Repič, Bour Banfil in Franc Donša, za Panonijo pa: Jože Andrejč, Drago Zver, Štefan Copot, Anton Vučko, Jože Zver, Ladislav Gostan, Štefan Prša, Štefan Olaj, Mihael Tratnjek, Mladen Maligec, Alojz Čurič, Ivan Zdravec, Štefan Merica, Branko Cug, Štefan Jonaš, Jože Vogrinec, Aleksander Špilak, Evgen Hašaj, Slavko Cipot, Dominik Zver, Jože Vogrinčič, Alojz Bagari, Jože Zver, Franc Boriš, Marija Febežar, Cvetka Kuhar, Miran Jerebic, Jože Meričnjak, Ladislav Abraham, Milan Zver in Jože Horvat.

Krvodajalci so se dogovorili, da ta akcija ne bo zadnja.

frku

Drugi del Slovenske poti

V letu 1983, je planince PD IMP Ljubljana Slovenska planinska pot v prvi etapi vodila od Maribora do Grmovškovega doma pod Veliko kopo. Letos pa smo nadaljevali že začeto Slovensko planinsko pot od Slovenj Gradca do Solčave.

13. julija 1984 smo se planinci PD IMP Ljubljana zbrali na ljubljanski avtobusni postaji. Vreme nam je bilo naklonjeno, zato smo že iz avtobusa izstopili segreti. Oprtali smo si težke nahrbtnike in začeli pot proti Poštarskemu domu pod Plešivcem. Tu je bil krajši počitek, da smo se odžejali in nekaj malega pojedli.

Oča je priganjal naprej. Pot za prvi dan je bila še dolga in naporna, zato ni bilo časa za lenarjenje. Zagrizli smo proti Uršlji

gori. Pot se je strmo vzpenjala, zato se je kolona planincev malo razvlekla. Pri studenčku, nekako sredi poti, se je kolona strnila in odžejala. Ob vzpenjanju skozi bukov gozd, smo se v strmini ustavili ob obeležju Franca Eiletza, ki ga je pozimi leta 1935, ob vračanju z Uršlje gore, zasul sneženi plaz. Obeležje je lepo oskrbovano, kar je lahko v ponos planincem. Po skoraj šesturni hoji iz Slovenj Gradca smo prišli na Plešivec. Bili smo upehani in prepoteni, saj je bilo treba premagati 1260 m vzpona, zato se nam je počitek prilegal.

Lep planinski dom, dobra in ne preveč draga postrežba, prijazen sprejem so prispevali, da smo se udobno počutili in nabirali nevihi moči. Harmonikar Ivan še do sape ni prišel popolnoma, ko je že vlekel meh, da je bodril utrjene planince.

Po pregnani utrujenosti smo si ogledali razglede z Uršlje gore. Vreme je bilo sončno, vidljivost dobra, zato so bili pogledi zares enkratni. Le malo preveč je pihalo. Z Uršlje gore se vidi štiri doline: Mislinjsko, Šaleško, Mežiško in Dravsko dolino. Nad temi dolinami se dvigajo Pohorje, Paški Kozjak, Mozirsko planine, Raduha, Olševa, Peca in Golica. Za njimi pa sega pogled do Kamniških in Julijskih alp. Lepo se vidi tudi tja na Koroško vse do Visokih Tur. Upravniku doma smo bili iz srca hvaležni, da nam je razkazal vse lepote, ki se vidijo s Plešivca. Točki na Plešivcu in na Raduhi sta edini točki Pohorja, s katerih je možen razgled v široko okolico. Od zunaj smo si ogledali še oddajnik RTV, ki je pravi gigant, vrh Plešivca ali Uršlje gore.

L. J.

Ura teče, nič ne reče, pravi pregovor, zato smo se morali posloviti. Pot se je strmo spuščala navzdol do pašnikov približno pol ure, nato pa je padala zmerneje. Do Andrejevega doma na Slemenu smo hodili nekaj več kot dve uri. Bila je že trda tema, ko smo stopili v lepo opremljen dom, ki ga oskrbuje PD Šoštanj. Tu je bilo prenočišče, ki ga je rezerviral predsednik PD IM Ljubljana Lojze Kosi, ki je ta dan hodil le nekaj ur pred nami.

Utrujeni smo se kar hitro spravili v postelje. Nekaj zaganja v nočnih urah in že se je pričelo svitati. Tajnik Robert je naredil budnico in nekaj po peti uri nas je Oča preštel, če smo vsi. Naštel je dva več. »Ja hudiča, kako pa to, danes sta dva več,« pravi. Požabil je, da bo šel z nami tudi predsednik PD IMP Alojz Kosi s soprogo. V Andrejevem domu na Slemenu je vse drugo v redu, samo do osme ure zjutraj ne moreš dobiti ničesar, tudi to-

plega čaja ne. Kaj hočemo, takšen je pač njihov dnevni red, v skrbi za planince.

Vse to smo dobili na Smrekovcu, kamor smo hodili dve uri in pol. Daljši počitek se nam je prilegal, da smo se pripravili za pot do koč na Loki pod Raduho. Nekaj smo jedli in pili iz nahrbtnikov, da zmanjšamo težo nahrbtnika, nekaj pa po naročilu v domu. Iz Smrekovca na Loko pot ni preveč razgledna, zato tudi ni toliko zanimiva, se pa zato toliko bolj vleče. Edina želja je bila, da bi bili sredi avgusta tod okoli, ko bo vse črno borovnic in rdeče od brusnic.

V poznih popoldanskih urah smo prišli v koč na Loki pod Raduho. Najprej smo poskrbeli za prenočišče, saj je to najbolj važno, kako se odpočiješ. Ivan je potegnil meh in razpoloženje je bilo na višku kljub osemurni hoji in nekaj žuljev.

Zjutraj so nam postregli z žganci in mlekom na Slemenu, ko še čaja ne dobiš. Tako pripravljeno smo se podali na Raduho 2062 m. Jutro je bilo sončno, zato je bil razgled veličasten. Kljub dobremu počitku se nam je poznalo, da smo že tretji dan na poti in postanek na Grohatu je bil več kot dobrodošel.

V zgodnjih popoldanskih urah smo se odpravili v Solčavo. Težko nam je bilo zapustiti koč, saj smo bili kot doma.

Nekaj več kot dve uri hoje in bili smo na avtobusni postaji v Solčavi. Avtobusne zveze s Celjem nismo dolgo čakali. Med vožnjo proti Mozirju nas je zajelo močno neurje s točo in hvaljezni smo bili, da nas takšno neurje ni zajelo kje med pohodom. V Celju smo se poslovili z željo, da bi se Slovenska planinska pot drugo leto nadaljevala.

ZDRAVKO NASTRAN

V spomin planincu Marjanu

Pohod na Triglav, ki ga je organiziralo PD »IMP« je za nami. Bilo je lepo, prijetno in zabavno, kar pa je tradicija na IMP-jevih planinskih izletih.

Vseeno pa je bilo tokrat malo drugače. Pogrešali smo namreč našega znanca in prijatelja Marjana Kopitarja. Tisti, ki smo ga poznali, vemo, da je ljubil gore in vedno se je rad vračal k njim, najraje v družbi prijateljev dobrega srca in prešernih obrazov. Prav take ljudi pa je našel v PD IMP, v katerem je tudi aktivno delal in bil tudi član upravnega odbora.

Ni ga bilo, pa vendar smo ga nosili v naših mislih in spominih. Skoraj ni bilo pogovora, da ne bi bilo omenjeno njegovo ime. Kako tudi ne, saj je toliko let, s svojim smislom za »štose« dvigal moralo upehanim planincem, še posebej na triglavih pohodih.

Na poti domov, pri Kosijevi koči na Vogarju, smo se tudi javno poklonili njegovemu spominu z minuto molka. To minuto nam je bil še posebno blizu, prav v naših srcih. Zbrani obrazi navzočih so govorili, da je bil vsem drag prijatelj.

ANDREJ ERZAR

SMEH JE ZDRAV

Riti in samoupravljanje

Ko jaz sem samoupravljalca ANKA v šolo še hodila, sem včasih tudi petkico dobila, in to takrat, ko sem o samoupravljanju govorila.

Besede so mi tekale kot po medu, da razred je zija — in me kar gleda, in naša tovarišica MICA se tako je v poslušanje poglobila, da večkrat je od ganjenosti solzo potočila.

Imela same lepe sem besede, kako so samoupravljalci kot družina ki vsi lahko jedo iz ene skleda! Če v skledi več je — bolj so siti, na boljšem ni nihče, tud' tisti ne, ki je čisto pri koriti.

A glej ga šmenta, kako sem se zmotila, to sem spoznala, čim sem nos svoj v fabriko pomolila!

Sedaj sigurna sem, da če jedli vsi pri enem bi koriti, nosili ne bi le eni tak debeli riti!

SAMOUPRAVLJALKA ANKA

Budnim očem nič ne uide

Služba družbenega knjigovodstva, podružnica Ljubljana, ekspozitura 50102 je z Zapisnikom z dne 24. 5. 1984 obvestila sozdov delavski svet in Svet samoupravne delavske kontrole, da je Delovna skupnost sozda v letu 1983 nakupila — reci in piši — tri litre bencina več od dovoljenih 10.299 litrov in s tem prekršila 7. člen Zakona o začasni prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev za nakup dieselskega goriva in motornega bencina.

Prekoračitev znaša skoraj 3 desetinske promila.

L. J.

Izgovor (vinski sejem se bliža)

»Sram te je lahko, da takle prideš domov!«
»Na vinski razstavi sem bil ženčica.«
»Pa bi ga vsaj po pameti pil...«
»V dveh urah, sem hk, samo tri sorte poskusil...«
»Kaj pa vmes?«
»Vmes smo ga mal pili, hk, da ni bilo dolgčas, hk.«

FRAN VODNIK

Stabilizacijski pogovor (žal resničen)

V nekem našem tozdu so delavci direktorja, ki je tožil o težavni oskrbi z repromaterialom, vprašali: »Ja, tovariš direktor, če je res, kar praviš, in če bo šlo tako naprej, nam boste nekega dne rekli, naj material za delo prinašamo kar sami od doma.«

»Tako hudo še ni, najbrž pa bomo kmalu rekli, da ga malo manj odnašajte iz službe domov.«

L. J.

Novinar, zazrt v prihodnost

V prejšnji številki IMP Glasnika sem opisal kako šef oddelka Propagande v Marketingu oblikuje osebne ocene in s tem kroji individualno stimulacijo svojim sodelavcem. Kolegi iz Marketinga se zdaj norčujejo, češ, vse bi dali, da bi lahko prisostvovali temu prizoru nagrajevanja po delu.

Zadrega je namreč ta, da v Marketingu še niso izplačali individualne stimulacije, odkar tozda obstaja. Osebnega ocenjevanja sploh ne poznajo.

Dobro, kolegi, res si zaenkrat še ne morete ogledati, kako poteka individualna stimulacija v Propagandi. Ampak zanesljivo jo boste tudi v Marketingu uvedli, ko bo veljal Samoupravni sporazum o delitvi dohodka v vsem sozdu. Počakajte torej še kakšnega pol leta!

Mi pa smo osebno ocenjevali že julija podrobno popisali. Če to ni hitrost...

Saj novinar mora gledati naprej, mar ne?

L. J.